

VLAAMS PARLEMENT

vergadering **C137 – CUL19**

zittingsjaar 2009-2010

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media

van 2 maart 2010

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Wim Wienen tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de uitspraken van de minister in een weekblad waarin ze duidelijk maakt hoe parlementsleden hun werk moeten doen	
Vraag om uitleg van de heer Jurgen Verstrepen tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over het controlerecht van de Vlaamse volksvertegenwoordigers op de openbare omroep	3
Vraag om uitleg van de heer Wim Wienen tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de medewerking van VRT-journalisten aan andere media-initiatieven, zoals kranten, magazines en internetkranten	7
Vraag om uitleg van de heer Wim Wienen tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de besparingsplannen van de VRT	9
Vraag om uitleg van de heer Carl Decaluwe tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de VRT-radiozender MNM	14
Vraag om uitleg van mevrouw Helga Stevens tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de toegankelijkheid van de openbare en private televisieomroepen	26

■

Voorzitter: de heer Philippe De Coene

Vraag om uitleg van de heer Wim Wienen tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de uitspraken van de minister in een weekblad waarin ze duidelijk maakt hoe parlementsleden hun werk moeten doen

Vraag om uitleg van de heer Jurgen Verstrepen tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over het controlerecht van de Vlaamse volksvertegenwoordigers op de openbare omroep

De voorzitter: De heer Wienen heeft het woord.

De heer Wim Wienen: Minister, mijn vraag gaat over een interview met u in het weekblad Knack van 27 januari 2010 over verschillende domeinen die in uw portefeuille zitten. Daarin konden we ook een zeer opmerkelijk citaat lezen. U stelde letterlijk: “In de commissie Media van het Vlaams Parlement zitten ook erg kritische geesten, die zich misschien beter wat minder als de strenge controleurs van de VRT zouden opstellen.” Ik dank u voor het compliment. Met het laatste stukje van deze uitspraak heb ik om een aantal redenen een probleem.

Parlementsleden hebben een zeer belangrijke taak als controleurs. Wij controleren de regering en de instellingen van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest. De laatste keer dat ik het heb gecontroleerd, was Vlaanderen nog altijd 100 procent aandeelhouder van de VRT. Dus lijkt het me logisch dat de commissie Media de VRT controleert. Ik vind het zeer ongepast om als minister, als uitvoerder van decreten, aan de parlementsleden te zeggen hoe ze hun job moeten doen. U zegt dat we te veel controleren en te streng zijn voor de VRT. Dat hoort niet. Ik vind het op zijn minst zeer ongelukkig dat u dergelijke uitspraken doet, zeker gezien de situatie waarmee we met de VRT zijn terechtgekomen. Al verschillende legislaturen lang wordt er gevraagd naar meer transparantie van de VRT ten aanzien van het parlement. Dat was een beetje aan het verbeteren, maar de situatie is allesbehalve ideaal. De transparantie van de VRT – we hebben ook discussies gehad over Var – moet groter zijn, zeker ten aanzien van deze commissie die als taak heeft die VRT te controleren.

Minister, wat is de reden waarom u die uitspraak hebt laten optekenen? Bent u werkelijk van mening dat wij als parlementsleden die VRT veel te streng controleren? Vindt u het uw taak als minister om te zeggen hoe parlementsleden, de kritische geesten in deze commissie, al dan niet hun job moeten doen? Als u het niet de taak van een minister vindt om te zeggen hoe wij onze job moeten doen, wil ik u vragen dat u ons kunt garanderen dat u dergelijke uitspraken in de toekomst achterwege zult laten.

De voorzitter: De heer Jurgen Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Voorzitter, minister, collega's, de heer Wienen heeft het verhaal al grotendeels verteld.

Minister, voor de duidelijkheid, wat u zegt in een interview laat mij gevoelsmatig siberisch. Als u wilt weten wat ik daarover denk: u mag zeggen wat u wilt. Dat lijkt me logisch, dat moet ik zelfs niet zeggen. Dat heet ‘freedom of speech’. Dat geldt voor iedereen, dat is een onaanvechtbaar recht. Als ik zou mogen kiezen, dan hoop ik dat u zoveel mogelijk onzinnige dingen zegt, want dan kan ik daar vragen over stellen in de commissie.

Ik heb dat interview ook gelezen. Ik vroeg me af wat u bedoelt. Het gaat over de volgende uitspraak: “In de commissie Media van het Vlaams Parlement zitten ook erg kritische geesten, die zich misschien beter wat minder als de strenge controleurs van de VRT zouden opstellen.” Dat is uw freedom of speech, dat weet ik wel, en wie die kritische geesten zijn, laat ik in het midden. Misschien ben ik dat, het zou fijn zijn om als kritisch te worden omschreven, maar u hebt geen namen genoemd.

Het controlerecht van een parlamentslid is een onaanvechtbaar recht. In dezen gaat het over de VRT. Het is een overheidsbedrijf. De Vlaamse overheid is aandeelhouder. Er zijn kerntaken en de rapporteringen komen jaarlijks in deze commissie aan bod. Wij controleren de jaarrekening en wij stellen vragen. Wij doen dat zo professioneel mogelijk en met zo weinig mogelijk gevoel en emotie, want dat zijn geen goede raadgevers. Wij vinden dat een openbare omroep, een overheidsbedrijf, moet worden gecontroleerd. Dat gaat over belastinggeld, over de hele instelling. Wij vinden dat dus logisch. De collega's in deze commissie nemen die taak ook zeer ernstig. Het klopt dat we de VRT meer ondervragen dan andere media. Dat is ook logisch. Het grootste deel van de begroting voor Media gaat daar naartoe. Hij behoort toch ook tot een van de kroonjuwelen van de Vlaamse Regering.

Minister, bij het onderliggende aspect van uw uitspraak heb ik wel wat bedenkingen. Ik zou die zaak graag willen uitklaren, zodat we elkaar op dat vlak voor de rest van het jaar goed verstaan. Bent u van oordeel dat de openbare omroep te veel gecontroleerd wordt door het Vlaams Parlement? Zo ja, wilt u dan de controlemogelijkheden op de VRT van de volksvertegenwoordigers in de commissie Media beperken? Moet er minder controle zijn? Moeten er minder vragen worden goedgekeurd over het controlerecht op de VRT?

Dat staat ook in schril contrast met iets anders, waarover ik toch enige verduidelijking van u zou willen krijgen. We praten daar toch al een aantal weken en maanden over. We vragen meer inzage- en controlerecht op het vlak van de commerciële deals. Er is hier al meermaals mondeling gezegd dat dat wel zal lukken. Over de partijgrenzen heen wordt daar goedkeuring aan gehecht. U hebt zelf al een paar keer gezegd dat u daar niet weigerachtig tegenover staat. Voor alle duidelijkheid wil ik het echter toch nog eens vragen. Want eigenlijk gaat het om een extra controle die wij vragen, waarin tot nu toe niet voorzien was. Gaat u in op de al eerder gevraagde en beloofde extra controle op en transparantie bij de openbare omroep? Het is het een of het ander. Ofwel vindt u dat we te veel controleren, en dan bent u van mening dat de extra controle op het commerciële vlak enzovoort niet nodig is. U zegt dan dat de VRT al genoeg kan worden gecontroleerd. Als dat zo is, dan neem ik daar akte van. Ik zou het graag in alle duidelijkheid weten. Het gaat eigenlijk niet over uw uitspraak op zich.

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Voorzitter, het is met enige verwondering dat ik die uitspraken heb gelezen. Maar iedereen is natuurlijk vrij om te zeggen wat hij wil. Minister, indien we de afgelopen 10 jaar in het parlement niet aanhoudend vragen hadden gesteld over de transparantie, dan ben ik ervan overtuigd dat de VRT er budgettair veel slechter zou voorstaan dan nu. En de situatie is nu al niet riant. Dat is de harde realiteit. Ondertussen is er een bijsturing geweest. Bij de voorstelling van het jaarverslag heb ik gezegd dat het nog veel beter kan. Of ik nu in de meerderheid of in de oppositie zit, dat maakt niet uit. Ieder parlamentslid heeft het recht om alle middelen te gebruiken waarover hij beschikt om te controleren. Dat gaat tot en met het bezoek aan het Rekenhof, wat we al hebben gedaan.

Minister, ik neem akte van uw uitspraak. Het staat iedereen vanzelfsprekend vrij om in interviews te vertellen wat hij wil. Ik heb er alle vertrouwen in dat u ons niet zult 'barricaderen' als we enige onderzoekspolitiek willen voeren.

De voorzitter: De heer Mahassine heeft het woord.

De heer Chokri Mahassine: Voorzitter, minister, collega's, ik zou toch een paar bedenkingen willen maken bij de vragen van het Vlaams Belang en LDD. Ik voel me niet gebonden aan wat de ene of de andere minister zegt om te weten wat ik hier al dan niet mag vertellen. Het staat ieder parlamentslid natuurlijk vrij vragen te stellen over gelijk welk onderwerp, en dus ook aan minister Lieten over de VRT. Dat lijkt me nogal logisch. Ik heb daar ook geen problemen mee. Dat is ook niet echt het probleem. Voorstellen en vragen ter verbetering van alles en nog wat bij de VRT zijn zeer welkom.

De vraag is echter wat de intentie van de vraagstellers is. Ik verwijs naar het verleden van bepaalde figuren in deze commissie. De afgelopen weken en maanden is al aanhoudend bewezen dat die intentie op zijn minst dubbel is. Ik heb meer problemen met mensen die een ambigue houding aannemen, die met een verborgen agenda werken. Die agenda is ondertussen al lang niet meer verborgen. Ze stellen zich op als inquisiteurs van de VRT. *(Opmerkingen)*

Als u de VRT wil afschaffen, zeg het dan hardop. Dat is niet het probleem. Suggesties voor een betere VRT, voor een betere werking van die VRT mogen natuurlijk onderzocht worden. Uiteindelijk gaat het om het belastinggeld van iedereen. Dat is wat anders dan voortdurend trachten de VRT in diskrediet te brengen.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Minister, het was niet de handigste uitspraak die u hebt gedaan in Knack. Ik vind dat niet erg. We pleiten hier altijd voor freedom of speech. U zegt wat u denkt. Het zal mij, noch – hopelijk – mijn collega's beletten om u de vragen te stellen die we willen vragen. We zijn grote mensen. Het zal toch niet een uitspraak van u in Knack zijn die de verhoudingen in het parlement moet veranderen. Laten we gewoon eerlijk discussiëren met elkaar als het moet. Ik voel me er niet door geremd, verre van.

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Voorzitter, collega's, eigenlijk heb ik dat gezegd om u te helpen. Als het gaat over de media en de commissie Media vragen de journalisten, en ook deze, me vaak hoe het komt dat de VRT het gevoel heeft dat zij geen vrienden meer heeft in de politiek. Uit het debat in de commissie, naar aanleiding van het ontslag van de heer Wauters, heb ik goed begrepen dat alle partijen de vriend van de VRT zijn. Ik heb die journalist dus gezegd dat hij een verkeerd beeld heeft van hun houding, op basis van de vragen over controle en negatieve aspecten die worden gesteld. Als iedereen de vriend van de VRT wil zijn en die perceptie wil corrigeren, dan moeten er misschien minder controlerende vragen worden gesteld en meer vragen over suggesties die de VRT zouden verbeteren. Dat was de bedoeling van mijn woorden.

Ik begrijp nu dat mijn goede raad misplaatst was. Ik zal het dan ook niet meer doen. Ik verontschuldigd me bij iedereen die uit mijn woorden verkeerde conclusies heeft getrokken.

De voorzitter: De heer Wienen heeft het woord.

De heer Wim Wienen: Ik dank u voor uw 'goedjonstigheid' en uw bezorgdheid dat de pers de perceptie zou hebben dat wij allemaal vrienden van de VRT zijn. *(Gelach)*

Ik blijf erbij dat u een zeer ongelukkige uitspraak hebt gedaan. Uiteraard respecteer ik de freedom of speech. Ik heb evenwel een bezwaar van principiële aard. Ik vind dat een minister in een interview niet de indruk moet wekken dat ze wil zeggen hoe parlementsleden hun werk moeten verrichten. De grondwettelijke scheiding der machten is er nog altijd om gerespecteerd te worden. In een democratie is dat belangrijk.

Ik zal u helpen. U probeert ons te helpen wat positiever te zijn. Wel, ik doe u een suggestie. Als u zegt dat de parlementsleden zich wat minder moeten profileren als de strenge controleurs van de VRT, dan wekt u bij de doorsnee lezer van Knack de indruk dat u niet wilt dat er veel wordt gecontroleerd en dat er dus veel moet verborgen blijven. Ik suggereer u daarom om dat niet meer te doen.

Wat u zei, mijnheer Mahassine, is me niet helemaal duidelijk. U had het over een verborgen agenda die niet langer verborgen is. Ik begrijp dat niet goed. Is de agenda verborgen of niet?

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Ik heb met aandacht naar uw zeer amusant antwoord geluisterd. Het is een werkstukje van de dienst entertainment van uw kabinet. Amusement moet er ook

zijn, anders kijkt en luistert niemand. Ik ben tevreden dat u teruggrijpt naar uw standvastigheid. Ik begon dat een beetje te missen. Ik heb al meerdere keren geen antwoorden op mijn vragen gekregen, en nu gebeurt dat opnieuw.

Het amusement is leuk, maar ik had toch graag een antwoord op mijn drie vragen gekregen. Kon of wou u geen antwoord verzinnen? Dergelijke reactie zijn we alleszins gewoon. U volhardt in het niet antwoorden. Mijn aandacht is ook getrokken door wat uw partijgenoot hier zei, die daarvoor naar hier is moeten komen. Het gaat hier over ons controlerecht. Als u dat wilt beperken, dan zou ik dat graag willen weten. Is controle negatief? Dat is nieuw voor me. Iemand die controleert, is blijkbaar iemand die datgene wat hij controleert, in een negatief daglicht wil stellen. Dat is een interessante gedachte, ik zal daar eens over nadenken.

De VRT heeft zichzelf in diskrediet gebracht. Wij hebben dat niet gedaan. Want jarenlang, ook in de vorige legislatuur, heeft de omroep een zeer schimmig spel gespeeld. Want op elke vraag naar informatie over uitgaven, over de noodzaak ervan of over de ondoorzichtige deals kregen we weinig informatie. Zelfs mensen die voor Woestijnvis hebben gewerkt, geven nu toe dat Wouter Vandenhoute hen veel heeft wijsgemaakt over de deals met de VRT. Maar toen het contract op straat lag, wist iedereen plots wat er gebeurde. En dat ligt niet aan ons, maar aan de VRT zelf.

Het feit dat collega's al langer dan ik op bepaalde nagels kloppen – ik denk dan onder meer aan de heer Decaluwe –, heeft zijn redenen. De aanleiding ligt bij de VRT zelf. Misschien moet u dat ook eens zeggen. Het is maar een suggestie. Misschien moet u de VRT eens duidelijk maken dat de omroep met belastinggeld werkt en elke controlevraag een logische vraag is. Of vindt de VRT het een verworven recht dat de omroep met belastinggeld gewoon mag doen wat hij wil, zonder inzage? Het is een vraag waar ik geen antwoord op krijg.

De VRT moet ook leren om met kritiek om te gaan. Ik lig er niet van wakker. Ik heb Tien om te Zien niet nodig. Ik heb het niet nodig om te zingen met een ex-zangeres. Maar de verantwoordelijke voor het nieuws van de openbare omroep zegt nu openlijk dat ik niet langer welkom ben in De zevende dag omdat ik te veel kritiek geef. U kunt daar niet aan doen, maar ik kondig alvast aan dat ik een nieuwe strategie uitbouw en de eerste stap daarvan is dat ik nog kritischer dan vroeger zal worden.

Dit bevestigt gewoon mijn punt dat de VRT oogst wat ze zaait, en dat wij het recht hebben om vragen te stellen en de VRT te controleren op de manier waarop wij dat willen, zoals wij vinden dat de VRT moet worden gecontroleerd.

Ik geef u een tweede kans. Ik had verwacht dat u zou antwoorden op mijn drie vragen, gewoon om dit af te bakenen. Als u er een spelletje van wilt maken, mij niet gelaten, maar dat is uw keuze.

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Voorzitter, voor alle duidelijkheid, ik wil geen enkel controlerecht inperken, integendeel, ik zou het nog willen uitbreiden: ik ben graag bereid om mijn speeches in de toekomst ter voorlezing voor te leggen aan de heer Wienen. Dan kan hij controleren of er geen verkeerde percepties door worden opgeroepen. *(Opmerkingen van de heer Wim Wienen)*

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Wim Wienen tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de medewerking van VRT-journalisten aan andere media-initiatieven, zoals kranten, magazines en internetkranten

De voorzitter: De heer Wienen heeft het woord.

De heer Wim Wienen: Voorzitter, gisteren zijn er twee nieuwe media-initiatieven opgestart. Het gaat over internetkranten. Dat was al een tijdje geleden aangekondigd. Een daarvan droeg eerst de werktitel Ons Nieuws. Nu is dat DeWereldMorgen.be. Dit initiatief werd genomen omdat men vindt dat de huidige journalistiek slecht werkt en het verkeerde nieuws brengt. De heren journalisten van deze internetkrant willen terug naar wat de kern van journalistiek moet zijn, of wat zij menen dat die kern moet zijn.

Het initiatief is gegroeid uit het ter ziele gegane Indymedia. Als we eerlijk mogen zijn, dit initiatief lijkt me enigszins een politiek medium. Dan heb ik het niet over partijpolitiek. De partners ervan zijn bijvoorbeeld de drie vakbonden en enkele ngo's, maar ook Attac Vlaanderen, waarvan we weten dat het andersglobalisten zijn, en jongens die men bezwaarlijk als mensen van het centrum kan beschouwen. Ze bevinden zich veeleer heel ver in het linkse spectrum, met mijn goede vriend Eric Goeman. Er zijn ook de inhoudelijke partners van dat initiatief. We zien bijvoorbeeld marxistische studies en dergelijke. Het is voldoende duidelijk dat dit wel degelijk een politiek initiatief is. Dat mag uiteraard. Ik heb daar geen enkel probleem mee.

Toen werd aangekondigd dat dit op stapel stond, las ik echter ook in de krant dat beroepsjournalisten vrijwilligers zouden begeleiden en eigenlijk het geheel zouden trekken. In de krant werd er gewag van gemaakt dat daarbij ook VRT-journalisten, of een VRT-journalist, betrokken zouden zijn. Ik weet niet of dat zo is. Ik weet niet wie de medewerkers van die initiatieven zoal zijn. Ik vroeg me echter af of het zomaar kan dat een beroepsjournalist van onze openbare omroep aan om het even welk media-initiatief meewerkt. In dit geval gaat het dan nog over een veeleer politiek gestuurd initiatief. VRT-journalisten zijn immers gebonden aan enkele regels wat die zaken betreft. Ik herinner me nog dat ze bijvoorbeeld niet in om het even welk debat als moderator mogen optreden, omdat ze gebonden zijn aan de interne VRT-regels.

Minister, klopt het dat er VRT-journalisten meewerken aan zowel deze internetkrant als aan het andere media-initiatief, Apache genaamd? Ook dat is duidelijk een politiek gestuurd internetkrantje. Bent u van oordeel dat die internetkrant ook politiek wordt gestuurd? Bent u van oordeel dat VRT-journalisten in alle vrijheid aan om het even welk initiatief kunnen meewerken, of zijn ze gebonden aan bepaalde regels? Aan welke regels zijn ze dan gebonden, bijvoorbeeld door de VRT, als ze – vaak ook bezoldigd – werken voor media-initiatieven die eigenlijk buiten hun werksfeer liggen? Rijzen er in dezen geen problemen met betrekking tot de neutraliteit waaraan de VRT en haar journalisten gebonden zijn?

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Minister, ik wil deze vraag aangrijpen om nogmaals een eerder pleidooi van mij te benadrukken, met betrekking tot de steun aan de pers. Misschien heeft dat er weinig mee te maken, maar als het gaat over internetmagazines en dergelijke meer, hangt dat enigszins samen. Een tijdje geleden heb ik gepleit voor het herbekijken van die steun, in functie van vernieuwende, objectieve, pluralistische journalistieke projecten. Ik roep u er nogmaals toe op dat zeker niet te vergeten. Ik wil graag hebben dat dit wordt herbekeken. Vernieuwende journalistiek en nieuwe projecten hebben misschien veeleer steun aan de pers nodig dan bijvoorbeeld grote krantengroepen, die sowieso ook in het buitenland actief zijn. Sommigen delen zijn dan nog beursgenoteerd. Ze hebben genoeg geld, maar krijgen dan vreemd genoeg nog geld om zagezegd de journalistiek te bevorderen, terwijl we zien dat de journalisten die bij al die krantengroepen onder het mom van de economische crisis werden

buitengezet, moeten grijpen naar de internetjournalistiek – wat ik alleen maar toejuich – om projecten op te bouwen. De Vlaamse overheid moet daar misschien oog voor hebben. Ik zeg niet dat de overheid alles moet steunen, maar waarom zouden we de grote krantenboeren geld geven waarmee ze niets doen?

Aan de andere kant moet je oog hebben voor de objectiviteit, het pluralistische en de neutraliteit in de journalistiek. Elke politieke beïnvloeding van de journalistiek an sich vind ik een probleem. Voor journalisten die een journalistenkaart hebben en bij de journalistenbond zitten, moet de journalistenbond er maar over oordelen. Ik begrijp de bekommernis. Als er aan journalistiek een politieke connotatie hangt, is dat altijd een bekommernis.

Mijn voorstel is al eens weggestemd, maar ik vraag het nog eens. Misschien moeten we naar Nederlands voorbeeld bij de openbare omroep – want dat is het enige dat we kunnen – eens een onderzoek laten maken naar de politieke kleur van de journalistiek in de berichtgeving. Dat lijkt me een leuke basis in de beheersovereenkomst. Ik zal dat blijven vragen.

VRT-journalisten: wat mogen ze en wat mogen ze niet? Voorlopig spreek ik me daar niet over uit. Soms is het nuttiger voor een journalist om geen journalistenkaart te hebben.

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: De VRT heeft me laten weten dat er op dit moment geen van de journalisten actief op de redactie van de VRT-nieuwsdienst – ik benadruk ‘actieve journalisten’ – meewerkt aan de projecten die u hebt opgesomd.

Het initiatief ‘OnsNieuws.be’ werd voorgesteld op 26 februari. ‘DeWereldMorgen.be’ luidt hun nieuwe naam. Volgens de website maakt dit initiatief geen deel uit van een mediagroep en heeft het geen aandeelhouders. Wel zoekt het op verschillende manieren naar inkomsten. Daarbij horen ook partners die in ruil voor hun financiële bijdrage advertentieruimte aan een gunstig partnertarief verkrijgen. Uit de informatie op de website mag blijken dat de partners uit diverse strekkingen komen, zoals het verenigingsleven, met onder andere de Verenigde Verenigingen, de christen-democratische, socialistische en liberale vakbonden, ngo’s en diverse actoren uit de cultuursector. Voor mij lijkt deze samenstelling niet van dien aard om uit te gaan van een politiek initiatief uit één of andere hoek.

Of journalisten aan dergelijke initiatieven kunnen meewerken, is in de eerste plaats een kwestie van afspraken tussen werkgever en werknemer. In het geval van een journalist van de VRT gelden de regels van het redactiestatuut en de deontologische code. De code vermeldt daarbij onder meer dat een journalist ook buiten het uitoefenen van zijn functie het vertrouwen van het publiek in de onpartijdige en professionele berichtgeving van de VRT niet mag verstoren of ondermijnen.

Journalisten in loopbaanonderbreking die andere activiteiten uitvoeren, blijven ook gebonden aan de werkafspraken die zij hebben in het kader van hun werkgever-werknemersrelatie. Als zij andere activiteiten hebben, zijn er afspraken bij de VRT voor de melding daarvan aan de werkgever en dergelijke die moeten worden gevolgd. Bovendien meldt de VRT mij dat indien een VRT-journalist een column of een opiniestuk wil schrijven voor een magazine of een krant, hij of zij ook toestemming moet vragen aan de hoofdredactie van de nieuwsdienst.

Volgens mijn informatie zijn er op dit moment geen actieve journalisten van de VRT bij die programma’s betrokken. Er is geen acuut probleem. Ik heb het kader gegeven waarbinnen die individuele gevallen moeten worden afgetoetst.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Wim Wienen tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de besparingsplannen van de VRT

De voorzitter: De heer Wienen heeft het woord.

De heer Wim Wienen: In de media, op basis van een persbericht dat werd verstuurd door de VRT zelf, konden we vernemen dat de VRT extra maatregelen zal nemen voor broodnodige besparingen. We konden lezen dat het voor dit jaar gaat over 16,7 miljoen euro, dat het personeelsbestand wordt afgeslankt met 57 eenheden en dat het aantal managers wordt teruggeschroefd naar 60 eenheden.

De VRT liet ook weten dat het directiecomité voortwerkt aan een plan om de VRT tegen 2011 bedrijfseconomisch in evenwicht te brengen. Dat was sowieso een vraag van de Vlaamse Regering. De regering verwacht dat, net als dit parlement. De vraag die we ons moeten stellen is of deze inspanningen voldoende zijn om dat evenwicht te bereiken in 2011. Dat is niet lang meer.

Minister, uit zo'n summier persbericht valt niet zoveel op te maken. Waar situeren de besparingen zich specifiek? Hoe zal de afslanking van het personeel in de praktijk worden gedaan? We weten dat het personeel bij de VRT ongerust is over de besparingen. Daarom vraag ik hoe de verdeling is over het totale personeelsbestand.

Minister, u volgt dat uiteraard van zeer nabij op. Voldoen de besparingen die dit jaar worden gerealiseerd om op koers te zijn in 2011? Voldoen die aan uw verwachtingen? Denkt u dat het bedrijfseconomisch evenwicht met die maatregelen gehaald zal worden? Als u dat niet denkt, welke extra maatregelen zijn er dan volgens u extra nodig bij de VRT om op koers te blijven?

Wordt u betrokken bij de besparingen, minister? Is er overleg met de VRT binnen de Vlaamse Regering om te kijken of het volstaat wat de VRT van plan is en of we al dan niet op koers zitten? Als u daarbij betrokken bent, zou ik graag weten wat de resultaten van die gesprekken waren.

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: We hebben met de commissie Media al een informele bijeenkomst gehouden met de mensen van de VRT. We hebben een vrij transparante inzage gekregen in wat nog zou komen. Het ondernemingsplan moest nog door de raad van bestuur worden goedgekeurd. Ik heb via een persbericht vernomen dat dit intussen is gebeurd. Ik heb het niet gelezen, maar op basis van de informatie waarover we beschikken, ben ik echt niet onder de indruk van wat voorligt. Maar het is ook niet slecht.

Ik ben niet onder de indruk omdat op het eerste gezicht niet in structurele maatregelen is voorzien. Wat mij zorgen baart, is de perceptie. De heer Van Roe heeft gezegd dat hij zou beginnen met het aantal managers terug te schroeven. Dat is een goede operatie omdat het parlement dat al lang vroeg. U hebt daar ook naar verwezen. Ik heb daar vragen bij waar u wel een antwoord op zult hebben. Het aantal managers is wel naar beneden gegaan, maar als deze mensen in een andere functie worden aangesteld met behoud van wedde, is dat wel een rationalisering van de werking, maar brengt dat budgettair geen besparing met zich mee. Klopt dat?

Het is toch belangrijk dat de nieuwe CEO die er dit jaar moet komen, de handen vrij houdt om op financieel en structureel vlak orde op zaken te kunnen zetten. Dat is de essentie. Hij moet natuurlijk orde kunnen brengen binnen het wettelijke kader, maar ook de nieuwe beheersovereenkomst voorbereiden. Zelf heb ik de indruk dat we in een cirkel draaien. Ik zou graag zien dat de raad van bestuur de discussie opstart of finaliseert over de vraag welke openbare omroep we op de middellange termijn wensen. Hoe zien we dat binnen de driehoek distributeur, productiehuizen en openbare omroep? In de ons omringende landen zijn er

spectaculaire evoluties aan de gang. Bij de BBC evolueren de zaken op een spectaculaire manier. Wat is onze visie? Wat is de visie van de raad van bestuur? Dan pas kan op een structurele wijze worden ingegrepen.

Nu ziet men de VRT veeleer als een werkgelegenheidsagentschap in plaats van een toekomstgericht mediabedrijf. Ik zou deze discussie dringend binnen de raad van bestuur, de regering en het parlement willen zien. Ik ben ervan overtuigd dat we binnen 10 jaar niet meer met de openbare omroep zullen zitten die we vandaag kennen. Als we op termijn nog een slagvaardige openbare omroep willen met een andere structuur, moet er nu een aanzet worden gegeven tot rationalisering.

Er wordt altijd herhaald dat er moet gesnoeid worden in het aanbod. Daar ben ik niet van overtuigd. Dat is een vorm van chantage.

Nog een laatste punt is het volgende. Is er in middelen voorzien voor omscholing, bijscholing en voor het hele sociale passief? Ik had gehoord dat de VRT 15 miljoen euro provisie heeft voor zulke operaties. Is er in de Vlaamse begroting ook in middelen voorzien voor extra omscholing en bijscholing om het sociaal passief verantwoord te kunnen uitvoeren?

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Ik heb aandachtig naar de vragen geluisterd. Ik ben natuurlijk niet overtuigd van de besparingen. Voorlopig ben ik dat niet, al liggen de zaken nogal onduidelijk. Wat de radio betreft, betaalt de Vlaamse Regering extra in plaats van te besparen.

We zijn er inderdaad geweest en hebben aandachtig gevolgd wat de VRT allemaal wil uitvoeren. Meestal zijn dat echter efficiëntieoefeningen. Ik herhaal niet wat hier de hele tijd al wordt gezegd. Een efficiëntieoefening betekent voor mij niet noodzakelijk een besparing. Er zit iets pervers aan de besparingen die worden gevraagd. Stel dat de VRT besparingen moet doorvoeren op het vlak van de productie en alles wat daarbij hoort. Als door dit te doen de productie op hetzelfde niveau blijft met dezelfde kwaliteit, dan zou de VRT impliciet toegeven dat zij sommige productiehuisen misschien te veel betaalde.

Kijk bijvoorbeeld eens naar het prijsverschil van de aankoop van Man bijt hond. De VRT-redactie kon vroeger zelf zonder enig probleem dat eenvoudige programma, dat geen groot entertainment is, maken. Als men nu de prijs ziet, en vergelijkt met de som waarmee men dat moest produceren, zit daar een enorm groot verschil tussen. Dan is de vraag waar het verschil zit tussen de aankoop bij een extern productiehuis en de eigen productie, gesteld dat met dezelfde camera's, middelen en redactie wordt gewerkt. Is het een efficiëntieoefening om dat programma met een kleiner budget te maken? Dat kan efficiëntie worden genoemd, ik noem het besparing. In vele gevallen ziet men dat de productie op veel fronten tegelijk voor hetzelfde geld aanwezig is, terwijl men overal de evolutie in een omgekeerde richting ziet. Zo kunnen we waarschijnlijk 101 stukjes van de productieketen van de VRT als mediabedrijf en als openbare omroep in vraag stellen.

Hoeveel zal er worden bespaard op het personeel? Is die besparing een efficiëntieoefening inzake titel? Het is hier al aangehaald, het gerucht gaat dat iemand zijn titel wel kwijt kan geraken maar dat hij zijn bedrijfswagen en/of telefoon mag houden. Dan is het wel een cijferefficiëntieoefening, maar geen echte besparing.

Volgens mij zal de situatie bij de VRT niet verbeteren, ook inzake de reclame-inkomsten en de discussie die wij hebben over de VRT. Ik zou nog altijd graag eens willen weten hoeveel de VRT eigenlijk nodig heeft om een welbepaald product te maken. Dan moeten we ons ook afvragen waar we naartoe willen met de VRT. We moeten ons afvragen wat de VRT mag doen. Als we dat weten, moet ze dat product maken en moeten wij de portefeuille bepalen. Iedereen kan een budget vastleggen in gesloten productie. Een openbare omroep kan dat ook.

Ik vind het nog altijd nuttig – maar dat is blijkbaar vloeken in de kerk – om eens een zeer neutrale, onafhankelijke, externe audit te laten uitvoeren bij de VRT, in samenspraak met de nieuwe CEO. Dat moet met iedereen worden doorgepraat. Daarbij moeten de volgende vragen worden gesteld. Wordt de openbare omroep als mediabedrijf goed gerund? Heeft hij zo veel personeel nodig? Heeft hij die productie nodig? Zolang we die informatie niet hebben, blijft het vaak bij interpretatie, en moeten we voortgaan op de presentaties die we krijgen. Ik kan me inbeelden dat de VRT aan de politiek haar mooiste verhaal vertelt. Dat kunnen we hem niet kwalijk nemen. Maar daardoor hebben we niet alle informatie inzake besparing en efficiëntie. Het blijft een beetje nattevingerwerk, ook voor deze commissie. We moeten afgaan op bronnen, stemmen, contacten bij de VRT en jaarverslagen die achterlopen. Het zou nuttig zijn om een externe audit te laten uitvoeren.

De voorzitter: De heer Tommelein heeft het woord.

De heer Bart Tommelein: Voor alle duidelijkheid, hier spreekt een vriend van de VRT. Ik heb hier de afgelopen weken al ervaren dat elke vraag of zweem van kritiek – zelfs als die opbouwend is – onmiddellijk een etiket krijgt. Op het gevaar af dat ik er een zootje van maak, zoals bepaalde kranten schrijven, en dat ik als doodgraver van bepaalde programma's wordt gecatalogiseerd, wil ik mijn voorlopige reactie kwijt op de besparingsplannen die in de media zijn bekendgemaakt.

Ik heb het gevoel, maar dat kan verkeerd zijn, dat het vooral een besparing voor de perceptie moet zijn. De minister heeft besparingen aangekondigd omdat de VRT boven haar stand leeft. Er moet snel werk worden gemaakt van een besparing in de perceptie. Anders zou u lastige vragen kunnen krijgen van mijn collega's, niet van mij natuurlijk. Iedereen weet dat het een moeilijk thema is. Men kan natuurlijk minder management aankondigen, en dat ondersteun ik, minister. Maar die 'gedegradeerde' medewerkers zullen niet zomaar bereid zijn tot verlies van loon en extralegale voordelen. Wat de besparing in de realiteit zal inhouden, is niet duidelijk. Daarvoor moeten we alle cijfers en de concrete beslissingen in handen hebben.

Ik maak me zorgen over de perceptie. Ik maak me geen zorgen over besparingen op de werkingskosten. Dat zal geen probleem zijn. Maar de perceptie wordt dan gewekt dat de inkomsten uit reclame nodig zijn om die besparingen te neutraliseren. Vorige week hadden we het over de knipperlichtenprocedure. Dan volgt de discussie over de bijdrage van steden en gemeenten. Volgens sommigen hebben de productiehuisen veel te veel geld gekregen. Een film draaien in Limburg op amper 80 kilometer van Brussel kan lang niet zo duur zijn als een film in de Verenigde Staten. Ik begrijp dat er extra transport- en overnachtingskosten zijn als men gaat draaien in New York of Californië. Men zegt dat een programma op locatie veel bijkomende kosten meebrengt. Bij mijn weten is logement in Limburg niet zo duur als een kamer in het centrum van Brussel. Ik kan het mis hebben, minister, maar een goede bed and breakfast in Haspengouw zal zeker niet duurder zijn. Ik vind die argumenten allemaal nogal flauw. De productiehuisen die voor de openbare omroep werken, zoeken andere inkomsten omdat ze moeten besparen. Ik vrees dat men de perceptie gaat creëren dat men bespaart, terwijl men extra middelen uit de markt en op andere niveaus gaat halen.

Als de VRT moet besparen en de dotatie wordt bijgeschroefd in de toekomst, en er moet bijgevolg geld worden gehaald bij de steden en gemeenten, zoals door een aantal mensen goedkoop werd verkondigd, dan betekent dat de facto een belastingverhoging voor steden en gemeenten. Dat betekent dat de Vlaamse Regering haar verantwoordelijkheid niet opneemt en de VRT tot besparingen aanzet. Of die besparingen al dan niet worden doorgevoerd, zullen we dan wel zien. In feite schuiven we dan de hete aardappel gewoon door naar ofwel de markt, waar de VRT in concurrentie moet treden met de commerciële zenders, ofwel steden en gemeenten, die nu al steen en been klagen dat ze te weinig financiële middelen hebben en waarvoor er dringend nood is aan een nieuw fiscaal pact.

Ik ben bezorgd om een derde punt. Je hebt personeel, werkingskosten en ook investeringen. Daar zit het zwakke punt. In welke mate zal de VRT in heel het besparingsplan ook snoeien

in investeringen die noodzakelijk zijn voor een goede werking van een openbare omroep en om mee te zijn met de nieuwe technieken die zich in de markt zullen bewegen? Ik vind het noodzakelijk dat we daar een zicht op krijgen.

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Voorzitter, we houden ons best aan de spelregels die hier lang voor mijn tijd zijn afgesproken. Ik verwijs naar het decreet, waarin duidelijk staat dat er een bepaalde operationele autonomie is van de VRT. In die autonomie spelen de raad van bestuur en het management een belangrijke rol. Men is bezig met het opmaken van een meerjarenplan. Als dat goedgekeurd is, zal dat ons een inzicht geven in hoe men die besparingen en die doelstellingen die wij hebben gesteld, realiseren.

Uit het ondernemingsplan van 2010, waar u naar verwijst, kunnen we nog niet echt de evoluties van de besparingen afleiden. We moeten wachten op het meerjarenplan 2010-2012. Dat is in volle voorbereiding. Ik heb begrepen dat men nu probeert een draagvlak te vinden om wijze beslissingen te nemen. Dat gebeurt vooral op het niveau van de raad van bestuur. Ik suggereer dat iedereen van ons zijn vertegenwoordigers in de raad van bestuur de nodige aandachtspunten doorgeeft. Mijnheer Wienen, er zitten ook vertegenwoordigers van het Vlaams Belang in de raad van bestuur. U kunt hun ook uw bezorgdheden meegeven. Wanneer dat plan is goedgekeurd, kunnen we daar zeker over praten en van gedachten wisselen en zien of de raad van bestuur de juiste keuzes heeft gemaakt.

Er is wel degelijk gevraagd om een efficiëntieoefening te doen, zoals de heer Verstrepen zegt. Dat betekent dat men hetzelfde zal doen met minder middelen. Die efficiëntieoefening moet voor mij niet vertaald worden in het maken van minder programma's. Ik ga ervan uit dat het mogelijk moet zijn via een efficiëntieverbetering, met minder middelen dezelfde kwaliteit en dienstverlening te realiseren. Dat is de doelstelling waar we van uitgaan.

Daarnaast is er een debat over de inhoud: wat moet de VRT doen? Daarover zullen we elke commissievergadering met elkaar spreken. Daarover zijn ook spelregels afgesproken. In de huidige beheersovereenkomst staat de procedure hoe wij de beheersovereenkomst evalueren. Er worden verschillende studies over gemaakt. We zullen de volgende maanden van gedachten kunnen wisselen over wat de missie en de taken van de VRT in de volgende beheersovereenkomst zouden moeten zijn. Ik kijk uit naar uw debat daarover.

De voorzitter: De heer Wienen heeft het woord.

De heer Wim Wienen: Minister, ik dank u voor het antwoord. Ik heb heel wat specifieke vragen gesteld waar ik geen antwoord op heb gekregen. Interessant is dat er nog steeds efficiëntiewinsten bij de VRT kunnen worden gemaakt, terwijl we verschillende jaren, toen het bij de Vlaamse Regering financieel iets beter ging, hoorden dat men niet te diep wilde snijden en niet tot op het bot wilde gaan omdat de VRT zeer belangrijk is. Toen de VRT geld vroeg, was de politieke wereld steeds bereid om onmiddellijk de portemonnee open te doen, bijvoorbeeld toen er 10 miljoen euro recurrent in het pensioenfonds werd gestoken. Wat betreft de tering naar de nering zetten, is het voor de VRT misschien nog goed dat de Vlaamse Regering dit jaar en het komende jaar wat minder centen heeft, want dat zet de VRT alleszins aan om efficiënter te gaan werken, wat we in het verleden niet hebben gezien.

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Ik heb begrip voor het antwoord van de minister. Het proces is volop lopende. Het is belangrijk dat men eerst weet welke openbare omroep men wil en dat men dan pas kijkt of daar middelen voor zijn in een meerjarenbegroting. Nu is men de kar voor het paard aan het spannen, en dat in combinatie met een nieuwe CEO. Ik pleit ervoor dat men zijn tijd neemt. Als men besparingen doet in het kader van een meerjarenplan, moet men tegelijkertijd goed weten waar men naartoe wil met de openbare omroep, anders is men niet goed bezig. Dat ligt op het niveau van de raad van bestuur, maar we moeten goed van

gedachten wisselen over wat we exact willen. Over 10 jaar praten we immers over compleet andere omroepen dan de huidige, ook bij de commerciële zenders. Het landschap is zich volop aan het wijzigen.

De voorzitter: De heer Tommelein heeft het woord.

De heer Bart Tommelein: Ik heb communicatiewetenschappen gestudeerd. Als men persberichten verspreidt om besparingsplannen aan te kondigen, dan is het nogal logisch dat parlementsleden aan de minister vragen om daar uitleg bij te geven. Als daar niet zoveel over te zeggen is omdat alles nog onduidelijk is, waarom maakt men dan perscommuniqués? Is dit een aanzet tot een besparingsoperatie voor de perceptie en wil men gewoon aan de buitenwereld tonen dat men zal beginnen besparen? Ofwel kan men duidelijk in de raad van bestuur en in het parlement zeggen waarover die besparingen gaan, ofwel kan men dat niet. Ik stel vast dat de openbare omroep persberichten maakt waarbij u, minister, het antwoord op vragen daarover schuldig moet blijven.

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Ik wil even de puntjes op de i zetten. De VRT heeft een persbericht gelanceerd waarin ze een maatregel aankondigt die ze nu uitvoert. Ik denk dat we allemaal vinden dat het een verstandige maatregel is. We zullen uiteraard verder zien hoe dat in de praktijk wordt uitgevoerd. Daarnaast is men bezig met de voorbereiding van het meerjarenplan. Daarin zullen nog een aantal andere maatregelen nodig zijn om de financiële doelstellingen van de efficiëntieoefening te halen. Ik wacht af, samen met u, tot die oefening af is. Mijnheer Tommelein, uw partij heeft twee vertegenwoordigers in de raad van bestuur. U kunt dus goed geïnformeerd worden over wat daar wordt besproken. U kunt uw bezorgdheden en prioriteiten aan hen meedelen. Als de raad van bestuur zijn verantwoordelijkheid daarover heeft genomen, dan kunnen we daarover hier van gedachten wisselen. Ik ben graag bereid dat met u te doen.

Ik verschil wel van mening met de heer Decaluwe over één punt. Het medialandschap is permanent in beweging. Er is een beheersovereenkomst afgesloten over 5 jaar. Die geeft uitdrukking aan de missie en de visie die nu in het decreet staan. Zolang men binnen de lijntjes van die beheersovereenkomst blijft en binnen de lijntjes van de missie en de visie die in het decreet staan, is er wat mij betreft geen probleem. We zullen het debat voeren of die missie en visie moeten worden aangepast wanneer we de volgende beheersovereenkomst voorbereiden.

De voorzitter: De heer Wienen heeft het woord.

De heer Wim Wienen: Voorzitter, ik heb er begrip voor dat het opstellen van de meerjarenplanning doordacht moet gebeuren. Het bereiken van de doelstellingen die de Vlaamse Regering heeft gesteld ten aanzien van de VRT, onder meer wat betreft het bedrijfseconomisch evenwicht in 2011, mag geen maanden meer aanslepen. Ik hoop dat daar een strikte timing op gezet is die niet te ver in de toekomst ligt, anders komen de maatregelen ruimschoots te laat. Ik denk, zoals de heer Decaluwe zegt, dat het belangrijk is om uit te maken waar je met de VRT naartoe wil in het sterk gewijzigd landschap. Die oefening had men misschien al vroeger moeten maken dan bij het afsluiten van die beheersovereenkomst. Die zaak is vandaag aan de orde. Op dat vlak heeft de heer Decaluwe volledig gelijk. Het lijkt me nuttig dat de man een antwoord krijgt op zijn vraag.

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Minister, ik heb het antwoord op mijn vragen niet gehoord.

Minister Ingrid Lieten: Bij mijn weten, komen er op dit moment vanuit de regering geen bijkomende middelen. Er is ook nog geen vraag voor bijkomende middelen.

De heer Carl Decaluwe: En mijn vraag over die provisie van meer dan 15 miljoen euro?

Minister Ingrid Lieten: Ik denk dat die oefening wordt gemaakt bij de opmaak van de meerjarenplanning.

De heer Carl Decaluwe: En over die managers?

Minister Ingrid Lieten: Als we willen dat de top ontvet wordt, dan is het natuurlijk de bedoeling dat er een evolutie zichtbaar is op het vlak van de aantallen en de cijfers. We zullen zien wat er de volgende maanden gebeurt.

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Voorzitter, ik vind toch dat we het signaal mogen geven aan de VRT dat er met twee maten en twee gewichten wordt gemeten. Ik stel dat met spijt vast. Op het commerciële vlak kan men bij de VRT zaken heel snel ontwikkelen, uitrollen en inkomsten genereren. Als er wordt gezegd dat men moet besparen omdat de inkomsten daarvan tegenvallen, dan gaat het traag en moet men meerjarenplannen opmaken. Ik mis enigszins het tijds kader. Andere moderne mediabedrijven doen het omgekeerde. Ze maken een inschatting van de commerciële inkomsten. Ze ontslaan mensen proactief, sluiten productie-units af, zetten programma's stop. Daar kan men dat wel. Het gaat dan dikwijls om mensen die vertrokken zijn bij de VRT. Ik vind dat vreemd. Ik mis het tijds kader in verband met de besparingen. Van een modern mediabedrijf verwacht ik dat het een onmiddellijke, snelle inschatting kan maken over hoe het zal lopen in de markt.

Minister Ingrid Lieten: Ik wil even verwijzen naar wat de heer Wienen heeft gezegd. Als men maatregelen moet nemen om bepaalde rekenkundige doelstellingen te halen, dan heeft men er alle belang bij dat die zo snel mogelijk worden genomen. De directie, het management en de raad van bestuur van de VRT zijn zich daar voldoende van bewust. Het is ook in hun eigen belang. Ik heb begrepen dat ze er heel hard aan werken.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Carl Decaluwe tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de VRT-radiozender MNM

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Voorzitter, minister, collega's, het langverwachte rapport van het Centrum voor Informatie over de Media (CIM) over de luistercijfers werd ruim 14 dagen geleden bekendgemaakt. Wat iedereen voorspelde, zeker degenen die de mediasector volgen, is ook uitgekomen. Het marktaandeel van MNM werd historisch laag ingeschat. De zender zat onder de 10 percent qua luisterbereik. Ook Radio 2 en Q-Music zaten in het verliezende kamp. Radio 1, Studio Brussel, JOEfm en Nostalgie winnen daarentegen luisteraars en marktaandeel. De jongerenzender Studio Brussel werd met 10,4 percent de derde zender in Vlaanderen. Dat is een bijzonder opmerkelijk resultaat. De metingen werden immers uitgevoerd nog voor de hype rond het Glazen Huis.

MNM voelt ook de hete adem van Radio 1 in de nek: het aandeel van die zender stijgt naar 9,1 percent. Bij MNM gaat het dus van kwaad naar erger, althans als we kijken naar de luistercijfers. De zender die Radio Donna, ooit nog de grootste zender van Vlaanderen, moest doen vergeten, haalt geen 10 percent meer. Voor de restyling haalde Donna nog bijna 13 percent. Nochtans was net het dalende marktaandeel van Radio Donna de reden voor een, naar men zegt, dure restyling tot MNM begin januari 2009. Ik zal de analyses over MNM en Studio Brussel die in de verschillende kranten zijn verschenen niet opnieuw naar voren brengen.

Interessant om te vermelden, is wat in het VRT-jaarverslag van 2008 staat. Daarin wordt het volgende gesteld: “Donna had sinds 2002 een dalend marktaandeel. Ondanks verschillende vernieuwingen bleef het marktaandeel van Donna in zijn doelgroep (12-35-jarigen) te laag. Begin 2008 werd het net voor een laatste keer grondig vernieuwd. Die herinrichting was gestart in 2007 met de bedoeling om meer aansluiting te vinden bij de 18-44-jarigen die zich willen uitleven via radio. De vernieuwing leidde niet tot het verhoopte resultaat. Uit VRT-onderzoek bleek dat Donna niet meer goed scoorde op zes parameters (loyaliteit, sympathie, uniek, aanbeveling, identificatie, vertrouwen). Donna kon de laatste jaren ook onvoldoende inspelen op de mediabehoeften genieten en plezier. De VRT wenste dat zijn hitzender deze behoeften beter zou invullen.” Op het vlak van de radioreclame was die hitzender destijds in feite de melkkoe van de openbare omroep. “Daarom drong een fundamentele netvernieuwing zich op.” Het is niet oninteressant om daarbij te zeggen dat dit gebeurde binnen de bestaande beheersovereenkomst. “Het nieuwe net zou moeten aansluiten bij een jonge doelgroep van mannen en vrouwen, met aandacht voor zijn bestaande luisterpubliek. Tegelijk zou de relatie tussen radio en internet versterkt worden.” Als men dat alles leest, denkt men dat dat niet meer fout kan lopen. Dat klinkt allemaal goed. Er is echter een onwaarschijnlijk verschil met de realiteit.

Minister, ik stel deze vraag ook omdat ik naar de toekomst, naar de nieuwe beheersovereenkomst wil kijken. Ondanks een constante restyling boet men aan marktaandeel in. Specialisten zeggen dat de transformatie van Donna naar MNM een schoolvoorbeeld is van een ondoordachte merkoperatie. De openbare omroep heeft gezondigd tegen de meest elementaire regels van merkbouw. Dat is een kritiek die kan tellen. Het zijn geen opmerkingen van de oppositie of van parlementsleden, maar van specialisten. Als een van de bekende figuren in volle restyling plots ‘furore’ maakt op de televisie, dan moeten we toch vaststellen dat er ernstige managementfouten zijn gemaakt.

Minister, wat was de kostprijs van de restyling van radiozender Donna naar MNM? Ik heb ook al verwezen naar het jaarverslag. Er wordt constant gezegd dat men van profiel moet veranderen. Hoe past het profiel van MNM binnen de huidige beheersovereenkomst? Een van de stellingen is dat men, net zoals bij de televisie, een zo breed mogelijk publiek probeert te bereiken. Past dat daar allemaal in of eet de ene de andere op? Dat is niet onbelangrijk om weten als we straks een nieuwe beheersovereenkomst maken.

Met mijn volgende vraag bouw ik verder op de discussie die we vorige week hebben gevoerd. We hebben een heel debat gehad over de knipperlichtenprocedure. De reactie van de VRT-woordvoerder was dat MNM totaal niet verantwoordelijk is voor de daling van de reclameinkomsten. Wat is de invloed van de luistercijfers op de reclamecontracten bij MNM? Hoe staat het met de daling of stijging daarvan? Het is belangrijk om daar inzicht in te krijgen, ook in het kader van het knipperlichtenmodel. Ik hoop dat we daar duidelijke antwoorden op krijgen, vooral in het licht van de toekomstige beheersovereenkomst. Men zal mij en mijn fractie moeten blijven overtuigen. Ik heb meer en meer het gevoel dat men met een zender minder evenveel publiek kan bereiken. Ik wacht met spanning op uw antwoord.

De voorzitter: De heer Tommelein heeft het woord.

De heer Bart Tommelein: Voorzitter, minister, collega’s, naar aanleiding van de vragen van de heer Decaluwe breng ik even in herinnering dat toenmalig woordvoester van de VRT, mevrouw Waumans, letterlijk zei: “de inhoud van MNM strookt niet meer met de opdracht van de openbare omroep.” De vraag is hoe we daar wel kunnen in slagen. Het is de vraag van de kip en het ei, of zoals de heer Decaluwe het zei, van het probleem dat men de kar voor het paard spant.

MNM is in een vaarwater terechtgekomen waarover sommigen zich afvragen of dat nog wel een taak van de openbare omroep is. Als de woordvoester van de VRT zelf tot die conclusie komt, dan kan men het de parlementsleden niet kwalijk nemen dat zij dat ook doen. Nochtans zijn er argumenten. Men kan stellen dat men zo een doelgroep bereikt die men anders niet

kan bereiken en die de andere zenders evenmin bereiken. In dat geval zou men een punt hebben. Men kan ook stellen dat men zo het VRT-nieuws zo bij jongeren krijgt. Het is wel de vraag of dat nieuws, dat een verkorte versie is van wat op Radio 1 is te horen, meer kwaliteit heeft dan wat op commerciële zenders is te horen.

Het moet duidelijk worden of MNM een plaats heeft onder de VRT-koepel. Open Vld is van mening dat het handhaven van die zender enkel om de privé-zenders te beconcurreren en ervoor te zorgen dat de VRT meer radioreclame binnenhaalt, geen valabele reden is. Het kan veranderen en verbeteren. Ik verneem dat de VRT op zoek gaat naar een opdracht voor MNM. Begrijpe wie kan: normaal gesproken is er een opdracht en wordt een zender uitgebouwd om die taak waar te nemen. Maar hier is er een zender en zoekt men een opdracht daarvoor.

Wat ik vorige week zag, boezemt me weinig vertrouwen in. Als de openbare omroep het als een prioritaire opdracht beschouwt om de internationale koffiehuisketen Starbucks te promoten, dan zit hij helemaal in het vaarwater van de commerciële stations. Dat een privéstation dat doet, kan ik begrijpen. Maar dat de openbare omroep op locatie uitzendt om Starbucks in België en Vlaanderen te lanceren, roept bedenkingen op. Als het die richting uitgaat, kunt u van mijn fractie op weinig begrip rekenen in de zoektocht naar een andere opdracht voor MNM. Als MNM een opdracht in het kader van de VRT-opdracht wil, dan moet men ermee ophouden MNM als een commerciële zender uit te bouwen. Dat is dan concurrentievervalsing, en dat werkt marktverstrend.

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Deze discussie is niet nieuw. Terugblikkend op de geschiedenis van openbare radio's krullen mijn tenen.

Ik licht dat toe. Was de oprichting van Studio Brussel een opdracht van de openbare omroep? Neen, Studio Brussel is gecreëerd door de politieke wereld om een tegengewicht te vormen voor de opkomst van de vrije radio's. Ik draai al een tijdje mee, en dat is toen zo ook gezegd. Was de oprichting van Donna een kerntaak van de openbare omroep? Neen: Donna is gecreëerd om de commerciële markt af te schermen van de landelijke commerciële radio's. Dat gebeurde niet omdat iemand van de VRT of de luisteraars vroegen dat er een openbare commerciële radio volgens het hit format zou komen. Dat gebeurde als onderdeel van een afschermingsoperatie. Ik vat dus de bestaansredenen samen van Studio Brussel en Radio Donna, die zijn uitgegroeid tot wat we vandaag kennen: het afschermen van de markt voor de vermaledijde commerciële radio's, om de vrije roofridders van de FM-band de weg te versperren. Tot zover de geschiedenis.

Bij de bespreking van de begroting en de jaarrekening in de commissie wees ik erop dat in het jaarverslag een leugen staat in de motivering waarom Radio Donna moest worden omgevormd tot MNM. Donna moest volgens de VRT worden omgevormd wegens een dalend marktaandeel. Dat is een leugen, want Donna had geen dalend marktaandeel. De CIM-cijfers tonen dat aan. Dat die leugen nog altijd in het jaarverslag staat, is ongelooflijk. In de vorige legislatuur is de verkoop van MNM opgestart vooraleer men hier wist dat er een MNM zou komen. Er zijn toen speculaties geweest over de naam, maar op dat moment was Var al aan het verkopen. Dat is de essentie. Var vond dat Radio Donna, die in concurrentie stond met Q-music, moeilijk verkoopbaar was. Het marktaandeel van Q-music steeg. Q-music klonk wat jonger en had wat minder Leen Demaré en oude sokken die al vanaf de eerste dag bij Donna werken in zijn rangen. Dat laatste zijn niet mijn woorden; dat werd toen zo gezegd.

Men wou dus Radio Donna een jong imago geven, want dat zou er in de Var-strategie voor zorgen dat de doelgroep van Q-music zou worden bereikt. Daarom heeft men Donna omgevormd tot MNM. Als er een schuldige is, dan is dat in de eerste plaats Var, want die heeft gefaald. Boontje komt om zijn loontje. Var keek als een konijn naar de lichtbak waarin

Q-music zat. Toen hebben mensen in de directie van de VRT de logica van Var overgenomen. Nadien is er boetedoening gebeurd, en zijn er mensen opzijgezet. Maar Var vroeg toen om er een commercieel product van te maken, zodat de concurrentie met de privésector kan worden aangegaan.

Ik rond af, want het debat kan later ook nog worden gevoerd. De cijfers van MNM zakken. Ik vind dat geen goede zaak, want MNM was toch een beetje het juweel van de VRT en kon dus worden verkocht. Maar het marktaandeel vermindert, dus de vraagprijs zakt. Men zal in de loop van de komende jaren geld nodig hebben, en ik durf erop te wedden dat men dan MNM zal verkopen. Want MNM behoort niet tot de kerntaak van de openbare omroep, en is dus overbodig. Ik kijk dus met interesse uit naar de kostprijs van de omvorming van Donna naar MNM. Eigenlijk moet men die factuur aan Var bezorgen, want het strategisch plan van Var is een flop.

De voorzitter: De heer Wienen heeft het woord.

De heer Wim Wienen: De prijs voor de mooiste uitspraak van vandaag gaat volgens mij naar de heer Verstrepen, omdat hij het had over de vrije roofridders van de FM-band.

Mevrouw Waumans zei dat MNM niet meer strookt met de beheersovereenkomst, maar dat is een conclusie die al veel eerder is gemaakt. Mijn partij heeft in de vorige legislatuur, toen Radio Donna nog bestond, vaak gesteld dat Donna een louter commerciële radio was. Dat was geen openbareomroepradio. Dat is hier in deze commissie toen trouwens nog verwoord door een andere woordvoerder. De vragen die worden gesteld, zijn terecht. Men heeft jarenlang Donna als melkkoe gebruikt, zoals de heer Decaluwe zegt. Donna was niet meer dan een reclamewerver voor de VRT. Het was zeer interessant om op die zender te adverteren.

Ik vind echter nog steeds dat een openbare omroep zich moet onderscheiden van privéomroepen. Dat is essentieel. Ook in het kader van de weg die we nu bewandelen naar de nieuwe beheersovereenkomst, moet toch eens opnieuw duidelijk worden gesteld dat een openbare omroep specifieke kerntaken heeft en zich daaraan moet houden. We moeten gaan naar een decommercialisering van de VRT. De VRT heeft, zeker wat MNM en Radio Donna betreft, veel te lang de weg bewandeld van een louter commerciële omroep. Dat kan niet. Dat hoort niet. Het hoort ook niet dat een openbare omroep een zender opricht of wil restylen met de specifieke bedoeling reclame uit de markt te halen. Bekijken we de radiomarkt van vandaag, met JOEfm, Q-music en MNM, dan zie ik qua format en profiel niet veel verschil tussen de commerciële zender en de zender van de openbare omroep.

Ik vind het nobel dat de heer Tommelein stelt dat MNM moet worden herdacht, dat voor MNM een duidelijke opdracht moet worden gezocht, die binnen die beheersovereenkomst past. Ik vind het al ver gekomen dat voor een bestaande zender op zoek moet worden gegaan naar een opdracht. Dat lijkt me niet de bedoeling te zijn. Het marktaandeel van MNM daalt tegenwoordig. Ik ben nieuwsgierig naar het antwoord op de vraag over de reclamecontracten bij MNM. Als dat allemaal daalt, dan vraag ik me af wat nog het nut is van het behouden van MNM, want dan wordt dat slechts een kost. Dan kunnen we niet anders dan vaststellen dat de VRT een historische kans had om Donna, toen nog een sterke radio met sterke reclameinkomsten en die aantrekkelijk was voor privéomroepen, in de etalage te zetten. Dat had natuurlijk al een hele kostenbesparing betekend voor de VRT.

De voorzitter: De heer Mahassine heeft het woord.

De heer Chokri Mahassine: Voorzitter, minister, geachte leden, iemand moet me eens uitleggen wat het verschil is tussen een commerciële zender en een andere zender. MNM wordt bekeken als een commerciële radiozender binnen de VRT en een andere zender niet. Studio Brussel wordt daar niet in verrekend, maar bijvoorbeeld MNM wel. Het gaat er eigenlijk om of een bepaald publiek al dan niet wordt bediend. Iedereen betaalt belastingen, waarvan de VRT gebruik maakt. Dan vind ik ook dat iedereen daarvan gebruik moet kunnen maken. Als een bepaald publiek niet wordt bediend door de VRT, mag de VRT daar

inderdaad naar op zoek gaan, om dat publiek te bedienen. We zijn het daarover niet eens. Ik vind dat dit wel kan. Er wordt gezegd dat dit een commerciële zender is, die eigenlijk niet thuishoort bij de VRT. Ik vind dat er wel een plaats is voor MNM. Het is een kerntaak van de VRT om dat publiek van MNM te bedienen.

Ook belangrijk is dat volgens de beheersovereenkomst met de VRT 20 percent van de muziek die wordt gedraaid, van Vlaamse bodem moet zijn. Denk eraan dat MNM daarin een heel belangrijk aandeel heeft. Toevallig ken ik die sector een klein beetje. MNM heeft ervoor gezorgd dat een aantal artiesten aanzienlijke resultaten hebben geboekt. We pronken er internationaal zelfs mee. Dan denk ik aan Lasgo, Kate Ryan en Milk Inc. Dat zijn allemaal Vlaamse groepen en rasartiesten die door niemand werden bediend. *(Opmerkingen)*

Nee, Q-music deed dat niet. O-music is gevolgd. Eerst heeft MNM dat op de kaart gezet. Ik weet waarover ik het heb. Vlaamse producties als Andes, The Ditch, Born Crain en ga zo maar door, zijn dankzij MNM tot uiting gekomen. Hun succes is voor een groot deel te danken aan MNM.

Zo is de discussie over Studio Brussel ook altijd geweest. Er wordt gesteld dat de mediawereld evolueert, dat de VRT altijd moet zoeken waar het publiek is en zeker niet ouderwets mag achterblijven. Als de VRT echter die taak op een fatsoenlijke manier wil vervullen, dan vindt heel de rechterzijde dat ze wat te ver gaat en dat ze iets afsnoept van de commerciële wereld. Men moet wel weten wat men eigenlijk wil.

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Voorzitter, geachte leden, over de kostprijs van de restyling heb ik geen exacte cijfers. Naar men me zegt, is die te vergelijken met de restylingskosten van de andere netten. In het geheel van die kosten wordt op jaarbasis voorzien. Ik ben ervan overtuigd dat u die exacte prijzen heel snel kunt vragen aan uw vertegenwoordigers in de raad van bestuur, die de jaarrekening vaststellen en wel weten hoe de onderverdeling is van rubriek 61 met betrekking tot de goederen en diensten, waarin die kostprijs zit.

De heer Carl Decaluwe: Voorzitter, dit is fundamenteel. Er wordt nu al tweemaal gezegd dat we het moeten vragen aan de gedelegeerd bestuurders. Ik doe dat niet: er moet immers een scheiding zijn met de politiek. Dat is de essentie geweest van de VRT-hervorming. Maar geen probleem, als ik die cijfers niet krijg, stappen we desnoods naar het Rekenhof, met de grootst mogelijke show. Minister, als u verdorie niet in staat bent cijfers van 2 jaar geleden te geven, dan vind ik dat onwaarschijnlijk. We zitten hier opnieuw in de discussie over de TomTomlening en het feit dat we de kostprijs van de gebouwen niet mochten kennen. Dat is onwaarschijnlijk. Dit zal zware gevolgen hebben.

De voorzitter: Mijnheer Decaluwe, ik neem aan dat u misschien geen vrede neemt met het antwoord. U hebt tijd om te repliceren, maar ik stel voor dat we het reglement respecteren en de minister laten spreken.

Minister Ingrid Lieten: Ik dank u allemaal om naar mij te luisteren.

Ik herhaal dat ik die cijfers momenteel niet heb. Mijnheer Decaluwe, ik kan ook alleen maar zeggen wat ik heb en wat ik niet heb. Ik kan u ook alleen maar een tip geven over waar u ze kunt krijgen.

Ik kan wel een antwoord geven op uw andere vragen. MNM heeft absoluut een rol in het realiseren van de openbare opdracht van de VRT. Via MNM bereikt de VRT luisteraars die ze anders niet bereikt. MNM bereikt op weekbasis 630.538 exclusieve luisteraars. Het gaat over een belangrijke groep luisteraars van MNM, die uit veeleer andere sociale klassen komen dan die luisteraars die door de bestaande andere zenders worden bereikt. Die mensen komen ook dankzij MNM in contact met het aanbod van de openbare omroep. De luisteraars van MNM zijn ook een belangrijke groep voor de missie van de VRT, namelijk een openbare omroep van en voor alle Vlamingen zijn. De VRT heeft de opdracht om de

openbareomroepdomeinen te vertalen in een generalistisch en signalerend aanbod. Dat staat in de beheersovereenkomst artikel 10, paragraaf 1. Voor de VRT speelt ook MNM daarbij een rol. MNM heeft een signalerende functie voor alle openbareomroepdomeinen.

Wat betreft het aanbieden van onafhankelijk nieuws: door MNM worden meer luisteraars in contact gebracht met het nieuws en de informatie van de VRT. MNM speelt ook regelmatig in op de actualiteit. Het net doet dat in verschillende programma's aan de hand ook van gesprekken met mensen uit de actualiteit. MNM heeft een signalerende functie over cultuur. De programma's hebben aandacht voor de populaire cultuur en brengen daarover achtergrondinformatie. Het net steunt ook actief de populaire cultuur in Vlaanderen door steun aan de artiesten. MNM is een mediapartner voor muziek-evenementen, voor optredens van Vlaamse en internationale artiesten en bij Vlaamse en internationale filmproducties. Het net heeft ook een signalerende functie voor sportgebeurtenissen en voor ontwikkelingen in de media, lifestyle en de nieuwste muziek. In de programma's van MNM wordt op een toegankelijke manier aandacht besteed aan algemene kennis en wetenschappelijke onderwerpen. Zoals in de beheersovereenkomst wordt vermeld, is ook ontspanning een openbaaromroepdomein van de VRT. Door ontspanning is het mogelijk om zoveel mogelijk luisteraars uit de doelgroep van MNM ook in contact te brengen met de andere openbareomroepdomeinen.

In verband met de portaal-functie, verwijst MNM, zoals voorzien in artikel 10, paragraaf 1 van de beheersovereenkomst, regelmatig door naar het aanbod op de andere netten en de themasites van de VRT, zoals deredactie.be, Sporza.be en Cobra.be.

Niettemin ben ik er mij van bewust dat de wijze waarop MNM zich profileert, vragen kan oproepen. Ik ben van mening dat het onderscheidende karakter van een publieke omroep als criterium ook in voldoende mate op MNM van toepassing moet zijn. Ik ben absoluut bereid om de discussie aan te gaan in functie van de nieuwe beheersovereenkomst over de bepalingen waar ik nu naar verwijs en waarin MNM naar mijn mening perfect past. Dat wil dus niet zeggen dat we het debat moeten sluiten over de bepalingen van de volgende beheersovereenkomst en mogelijke omschrijvingen, beperkingen of uitbreidingen.

De bereikcijfers van Donna of MNM dalen in de doelgroep van de 18- tot 44-jarigen. Voor reclamedoeleinden wordt echter op basis van gecumuleerde luistergolven gewerkt, meer bepaald een gewogen gemiddelde van twee achtereenvolgende luistergolven van het CIM. De dalende bereikcijfers hebben een negatieve invloed op de reclame-inkomsten via MNM. Het effect realiseert zich echter met enige vertraging, door de mediaplanning op basis van de gecumuleerde luistercijfers. Zo leidde het sterke verlies van Donna in 2007 pas in 2008 tot een verlies aan reclame-inkomsten van het net. In 2009 was er een dubbel effect op de inkomsten uit radioreclame op MNM door de daling in het bereikcijfer in de doelgroep van MNM en door de daling van de reclame-investeringen in de media in het algemeen als gevolg van de economische crisis.

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Minister, uw eerste antwoord op mijn vraag naar de kostprijs van de restyling is dat u die cijfers niet krijgt bij de VRT. U hebt ze wellicht opgevraagd naar aanleiding van de vraag. U hebt ze waarschijnlijk niet gekregen, anders zou u wel een antwoord geven. Hoe zou ik in godsnaam als simpel parlementslid via de bestuurders aan cijfers geraken, als u als minister ze niet krijgt?

Minister Ingrid Lieten: Dat is nu toch te belachelijk. De raad van bestuur stelt de rekening samen en vast. Dat is zijn taak. Wend u tot de voorzitter van de raad van bestuur, dan zult u die zeker krijgen.

De heer Carl Decaluwe: Gaan we met die spelletjes beginnen? Ik wil spelletjes spelen. Ik zeg u in alle sereniteit dat de bestuurders van de VRT dit ook niet weten. Het management

zegt gewoon dat het onze zaken niet zijn. In de rekening kun je het totale bedrag voor Donna zien, maar het exacte getal van de kost van de restyling kent men niet.

Ik stel die vraag omdat hier duidelijk wordt aangetoond dat het een grote flop is, dat er zware managementfouten gebeurd zijn, wat waarschijnlijk miljoenen heeft gekost, ook qua reclame-inkomsten. Maar er is niets aan de hand: ik moet het vragen aan de raad van bestuur. Ik vind dit geen antwoord.

Ik raad u aan, minister, om te proberen bij de VRT deze gegevens wel te krijgen, in het belang van de regering en van het parlement. Als dit zo doorgaat, keur ik de volgende begroting van de openbare omroep niet goed. Men stuurt ons van het kastje naar de muur en geeft geen gegevens.

Ik herinner me het incident met minister Bourgeois. De heer Tony Mary weigerde ook te zeggen hoeveel de kostprijs van het gebouw was na renovatie. We hebben dan de vergadering geschorst en Tony Mary gedwongen om het te zeggen. Het was een groot geheim. Hij had het lef om te zeggen dat ik dat niet moest vragen omdat ze het uit eigen middelen gingen financieren. Als de vorige regering niet in bijkomende middelen had voorzien, hadden ze de werkzaamheden moeten stilleggen. De eigen middelen waren gewoon weg. Door te blijven vragen naar transparantie hebben we dat ontdekt, anders zaten we met een torenhoog probleem.

Ik raad u echt aan om dit op te vragen, namens de regering en het parlement. Ik hoef niets te weten over geheime contracten. Hoeveel heeft die operatie gekost?

Over de opdracht wil ik u graag geloven. Maar ik heb ook gelezen wat de heer Tommelein zegt. Als de woordvoester van de VRT zelf de vraag stelt, wie ben ik dan nog om te vragen waarmee we bezig zijn? Wat is de publieke opdracht van MNM? Wat is het verschil met Studio Brussel en Radio 2, behalve de leeftijdsgroep? Ik zou daarop wel eens een duidelijk antwoord willen. Het is essentieel. Over bepaalde punten moeten we echt eens grondig debatteren. De VRT zal voor de dag moeten komen met veel betere papieren en veel betere antwoorden moeten geven dan dit. Wat is de publieke opdracht van MNM? (*Opmerkingen van minister Ingrid Lieten*)

Ja maar, is dat een publieke opdracht op een aantal vlakken? (*Opmerkingen van de heer Chokri Mahassine*)

Mijnheer Mahassine, ik heb uw mening niet gevraagd. Men verandert drie of vier keer van profiel, de mensen zeggen dat, terwijl de minister en de raad van bestuur van niets weten, en toch staat dat in de beheersovereenkomst. Leg me dat eens uit.

De essentie van de zaak is, zoals de heer Verstrepen zegt, dat men al commerciële contracten had getekend met de chocoladen bolletjes van M&M's. Dat was de harde realiteit. En dan moest men op zijn schreden terugkeren omdat men vergeten was dat het nog een geregistreerde domeinnaam was ook.

Het commerciële management moet veranderen. Dat is cruciaal als we willen weten wat de openbare omroep nog betekent binnen 5 of 10 jaar. Als men zo blijft doen bij de VRT, is de nuchtere voorspelling dat er binnen 10 of 15 jaar geen publieke opdracht of openbare omroep meer nodig zal zijn. Ik heb gisteren een vraag om uitleg ingediend over de commercialisering van de inhoud. Ik voorspel u dat als men zo verder doet we over 10 of 15 jaar niet meer over de publieke omroep praten.

In Engeland hebben ze dat begrepen. Daar moet men drastisch bijsturen. De koningin van de openbare omroepen ter wereld is serieus aan het schudden en beven, ook vanwege de commercialisering.

Minister Ingrid Lieten: Is dat het model waar u naartoe wilt, mijnheer Decaluwe?

De heer Carl Decaluwe: Ik heb daarover een idee, ook over hoe de productiehuizen, de distributie en de omroep zullen evolueren. Of mijn idee correct is, weet ik niet. Maar ik heb er tenminste een idee over. Ik wil daarover wel eens discussiëren. Ik heb een visie over 10 of 15 jaar. Kijk naar wat er gebeurt in de States, bij het draadloze en Google en bij het opkopen van rechten. Ik heb een uitgesproken visie. Ik wil daarover grondig debatteren.

Maar eerst moeten we weten waar de bestuurders zelf naartoe willen. Zij kennen de zaak het best en weten over welke financiële middelen we beschikken. Hoeveel heeft de regering in de meerjarenbegroting veil voor de openbare omroep? Dat is ook cruciaal. We moeten koken met de middelen die we hebben om de openbare omroep zo sterk mogelijk te maken. Maar men zegt altijd dat de VRT niet wil antwoorden. Men zegt: vraag het aan die en die.

Ik zal u een anekdote vertellen. Toen ik destijds, 5 à 7 jaar geleden, de lijst vroeg van de productiehuizen die voor de VRT werkten, was het antwoord dat ik me een week voor de televisie moest zetten en aan de hand van de eindgenerieken moest opschrijven welke huizen dat waren. We zijn nu, na 7 jaar, al zo ver. Dat is essentieel. Men kan er misschien mee lachen en zeggen dat we lastige volksvertegenwoordigers zijn. Dat is essentieel, ook voor het geval we naar Europa willen stappen. Als een minister dat zwart op wit kan zeggen, is dat een verhaal dat op een twee drie is gewonnen.

Het is in het belang van de openbare omroep zelf dat ik u dat vraag. Ik ben een vriend van de openbare omroep, maar niet van het management. En zeker niet van de commerciële jongens die daar werken. (*Opmerkingen van de heer Chokri Mahassine*)

Ik ben zo niet. Ik speel mijn rol hier en de heer Van den Brande speelt zijn rol daar. Ik zal daarvoor de lijn die ik hier al 15 jaar verdedig, niet wijzigen. Mocht de heer Kris Peeters minister van Media zijn, zou ik precies dezelfde vragen stellen. Er zijn nu wel sommige parlementsleden die van niets weten en nu de les lezen omdat er vorige keer een incident is geweest.

Probeer eerst maar eens de dossiers van de laatste 10 à 15 jaar goed in te studeren, dan ziet men dat er een lijn zit in de CD&V-fractie. Ik ken ook trucs om iemand belachelijk te maken. We kunnen een debat in plenaire vergadering houden, en dan zal ik eens alle hoeken van het parlement laten zien.

De voorzitter: De heer Tommelein heeft het woord.

De heer Bart Tommelein: Ik ben, voor alle duidelijkheid, een vriend van de VRT. Ik behoor tot de oppositie, maar iets moet me van het hart. Ik ben ooit zelf nog woordvoerder geweest. De huidige woordvoester van de VRT weet dat, want we hebben af en toe veel samengewerkt. Als ik me had gepermitteerd uitspraken te doen die hier nu worden ontkracht, dan had men wat gezien. Ik citeer nog maar eens mevrouw Waumans, woordvoester van de VRT die namens de VRT spreekt: “De inhoud van MNM strookt niet meer met de opdracht van een openbare omroep.” Wie ben ik dan om dat tegen te spreken? Ofwel moet u zeggen, minister, dat mevrouw Waumans zich heeft versproken, maar ze heeft zich niet versproken, want een paar weken na deze uitspraak heeft ze zelfs een benoeming gekregen. We zijn het er dus over eens dat de inhoud niet meer strookt met de opdracht van een openbare omroep.

U bent het dus niet eens, minister, met de woordvoester en een van de uitvoerende directeurs van de VRT. Ik heb zeer goed geluisterd naar uw uiteenzetting en de taak die MNM zou moeten hebben. Ik heb zitten wachten en wachten. Ik heb zitten zoeken waar de lancering van een internationale keten zoals Starbucks thuishoort in wat u allemaal uitlegde. Ik heb het niet gevonden.

Minister, ik zal duidelijk zijn. Was het voor Max Havelaarkoffie geweest en de steun van de koffieboeren in de ontwikkelingslanden, had ik dat nog begrepen. Maar dit gaat over een internationale koffiegigant. Ze zeggen zelf dat hun vestigingen in België tot de meest winstgevende van de wereld behoren. De openbare omroep spant zich voor de kar van een

internationale keten, lanceert dat met veel zwier en zwaai en vindt dat de taak van de openbare omroep. Ik zeg u, ik heb daar mijn grote twijfels bij.

Ik sluit af. Ik ben geen tegenstander van MNM. Als men mij in de volgende weken en maanden kan overtuigen dat MNM een opdracht als openbare omroep of een onderdeel ervan heeft, zal ik de eerste zijn om dat goed te keuren en er mijn schouders mee onder te zetten. Met het verhaal dat hier wordt gebracht, ben ik het niet eens. Ik ben ook een luisteraar. Zeggen dat op de commerciële radiostations het nieuws van een dusdanige kwaliteit is dat het niet kan tippen aan het nieuws van MNM, daar ben ik het absoluut niet mee eens. Ofwel bereiken we een doelgroep die we anders niet kunnen bereiken, maar dan kunnen we zeer ver gaan. Ik stel vast dat de openbare omroep met zijn radio een vrij groot marktaandeel bereikt, zeker als men dat vergelijkt met de ons omringende landen. We kunnen nog verder gaan. We kunnen een kleuterzender maken, een zender voor allochtonen of voor zwangere vrouwen. Voor doven en slechthorenden ligt dat misschien wat moeilijker, mevrouw Stevens.

Ik stel vast en besluit dat de woordvoester zegt dat het niet meer strookt met de inhoud van de openbare omroep. Ik zou zeggen: werk aan de winkel.

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Ik heb geluisterd naar iets dat gemakkelijk via het internet kan worden teruggevonden. Dat moeten we hier niet vragen. Er zijn vooral geen antwoorden gekomen op het hele verhaal.

Ik kan me niet van de indruk ontdoen dat we hier met de vraag van 1 miljoen zitten. Voorlopig kan men denken dat het in de jaarrekening staat ingeschreven. De jaarrekening, zo heeft de VRT hier verklaard, of liever de stijging in het budget van de jaarrekening van wat toen nog Radio Donna was, was 1 miljoen euro. De VRT heeft toen gezegd dat dit te maken had met de herlancering en de profilering van MNM. U kunt dat snel op het net opzoeken. Het bedrag was minimaal 1 miljoen euro. Het gaat hier wel om een vaag vermoeden dat het erin staat.

Dat is niet weinig, en misschien is het zelfs meer. Misschien moeten we op andere posten ook bedragen samenvoegen die te maken hebben met de start van MNM? Op hoeveel komen we dan uit? 2 of 3 miljoen euro? Ik weet het niet, ik had het graag geweten.

Ik vind het vreemd dat u deze informatie niet krijgt. Ik verwijs opnieuw naar het eerste punt van de commissie. Ik heb daar gezegd dat de VRT zelf de perceptie bepaalt, en niet wij. Het is de VRT zelf. Elke nuchtere vraag die we stellen over het bedrag dat aan iets besteed wordt, krijgt geen antwoord. Men zegt dan dat we daar geen zaken mee hebben, men roept vertrouwelijkheidclausules in en zo meer.

Dat was toen ook zo met het onkostenverhaal van het koppel Geysen-Van Hecke. We hadden daar ook geen inzage in, tot we naar het Rekenhof zijn gestapt. Ik stel nu voor dat we ook met een aantal collega's naar het Rekenhof stappen en inzage vragen of een aantal contracten opvragen. Dat is het meest nuttige dat we kunnen doen, als u het ons niet geeft of kunt geven.

De VRT geeft het blijkbaar zelf nooit aan u door, dus moeten we naar andere middelen grijpen om inzage te krijgen. Van het Rekenhof komt dikwijls het laconieke antwoord dat er eerst een onderzoek moet zijn opgestart vooraleer ze ter plaatste kunnen gaan kijken. Er moet een onderzoek worden opgestart naar het uitgavenbedrag voor de omvorming van Donna naar MNM. Is het 1 of 2 miljoen euro? Ik had het graag geweten. Dat is heel veel geld.

Ik heb veel onzin in de commissie gehoord. Dat is soms leuk en verhoogt het entertainmentgehalte. Waarom is MNM een commercieel station? Dat is heel eenvoudig, ze hebben de meeste reclameblokken. Waarom is MNM een commercieel station? Omdat Starbucks zelf heeft verklaard verbaasd te zijn over zoveel medewerking van een commerciële radio in Vlaanderen. Starbucks is niet de koffieshop op de hoek. Het bedrijf is iets groter. Bovendien zijn ze wel iets gewoon in Amerika. Ze waren verbaasd dat dit kon.

Een heel blok alleen voor Starbucks, schitterend. Oxfam of 11.11.11 zouden er heel gelukkig mee zijn.

De VRT heeft BV's gemaakt. Ja inderdaad, de VRT heeft Freya Van den Bossche gemaakt, van niets naar iets, ze zingt nog niet, maar dat heeft de VRT gedaan. Dat is waar. Ik geef het toe. Maar beweren dat de VRT al die groepen heeft gecreëerd, is nogal respectloos voor die zangers en groepen. Ik vind dat niet fijn, ik denk dat heel Vlaanderen die groepen heeft gecreëerd. Ik stel voor dat we op zoek gaan naar detailcijfers. Als dit gebeurt in een privébedrijf, een privéradio, dan staan de dag erop de kartonnen dozen klaar. Als dit een beursgenoteerd bedrijf was...

Minister Ingrid Lieten: Mijnheer verstrepen u hebt toch een vertegenwoordiger in de raad van bestuur? Vraag dat daar! (*Rumoer/Opmerkingen van de heer Wim Wienen*)

De heer Jurgen Verstrepen: U begrijpt het niet! U hebt een snelcursus nodig! Zo werkt het niet!

De voorzitter: De heer Wienen heeft het woord.

De heer Wim Wienen: Er moet mij ook iets van het hart. U hebt het al meermaals gezegd, minister, dat we zelf naar onze leden in de raad van bestuur moeten stappen. Het Vlaams Belang heeft daar een vertegenwoordiger, LDD heeft er één, en CD&V levert de voorzitter. Maar, één, ze krijgen zelf de informatie niet zoals de heer Decaluwe zegt. Twee, zo hoort het niet, zo heeft de decreetgever het niet bedoeld. (*Opmerkingen van minister Ingrid Lieten*)

De decreetgever heeft duidelijk gesteld dat er een scheiding moet zijn. Toen er in het verleden punten van de raad van bestuur een week later hier in deze commissie op de agenda stonden, was het kot te klein. Toen was er gelect door de raad van bestuur van de VRT en dat werd niet gepikt. Nu zegt u als minister dat wij naar de raad van bestuur moeten stappen en het politieke debat weer daar moeten voeren. Dat is wat u zegt. (*Opmerkingen van minister Ingrid Lieten*)

Ik schrik daar niet van! U was het die de VRT weer wou politiseren. We hebben dat gezien met het intentieproces dat u van Dirk Wauters hebt gemaakt, en met zijn executie. Sp.a wil de VRT opnieuw politiseren. Aan deze kant van de tafel is daar geen sprake van. Wij blijven hier onze rol spelen die we gekregen hebben van de decreetgever. We gaan de rollen niet om-draaien. We gaan ons niet in de plaats stellen van de raad van bestuur, en ik hoop vice versa.

Er komt geen antwoord op de vraag naar het bedrag dat werd gespendeerd aan de restyling. We verglijden naar de tijd van Tony Mary, zoals de heer Decaluwe stelt. Die zei ook dat we er geen zaken mee hadden, dat we onze plan moesten trekken en dat we geen gegevens kregen. Dat is toch héél eigenaardig voor een bedrijf dat volledig in handen is van de Vlaamse overheid en waarvoor het parlement de taak heeft het te controleren. Echt, de specifieke taak! Ik weet heel goed waarom de VRT geen inzage wil geven in de cijfers. Dat is het totale falen van die MNM. Dat moet verborgen blijven. Ik ben blij dat er collega's zijn die toch een visie ontwikkelen op die openbare omroep en op het medialandschap. Dat is toch al meer dan we in uw beleidsnota konden lezen, want daar stond niets in.

De voorzitter: De heer Mahassine heeft het woord.

De heer Chokri Mahassine: Mijnheer Tommelein, is er plaats voor MNM of niet? Ik heb getracht om enkele voorbeelden te geven van groepen die veel hulp hebben gekregen – en veel mensen vinden dat met mij – van de radio. Het was niet mijn bedoeling om te beweren dat MNM hen gemaakt heeft. Maar ze kregen veel hulp om zelfs internationaal te gaan. Natuurlijk hebben die artiesten het in de eerste plaats aan zichzelf te danken en ook aan het publiek. Ik bedoel alleen maar dat de VRT daar een grote rol in gespeeld heeft en dat andere zenders daarin gevolgd zijn. Studio Brussel bijvoorbeeld heeft een ander profiel en draait andere muziek. Ik vind dat allemaal positief.

We moeten eens uitgebreid bekijken wat het juiste profiel is van MNM, of dat profiel niet al ergens zit, of het daar op zijn plaats is en waarom of waarom niet. Ik vind dat de Vlaamse openbare omroep zich naar iedereen moet richten, zonder dat er dertig zenders moeten komen. Iedere belastingbetaler heeft recht op zijn of haar zender. Ik heb het gevoel dat MNM momenteel die taak niet vervult. Radio 2, Radio 1 en Studio Brussel hebben elk een ander en eigen profiel. Is het misschien de bedoeling dat allemaal dooreen te klutsen en nog één of twee zenders over te houden? Ik denk het niet. Een profiel moet stevig zijn en een breed publiek aanspreken.

De heer Bart Tommelein: Dat is al veel beter. U bent geslaagd in uw tweede zitting.

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Ik wil nog aanstippen, mijnheer Wienen, dat u de vennootschapswetgeving eens moet lezen. Daar staat in dat de raad van bestuur van het bedrijf de rekeningen vaststelt. Dat is evenzeer van toepassing op de VRT. *(Opmerkingen van de heer Wim Wienen)*

De raad van bestuur van de VRT stelt de rekeningen vast. Dat betekent dat hij ze opmaakt, dat hij ze opstelt. U hebt daar een vertegenwoordiger die rechtstreeks door uw partij is aangeduid en dus zeker en vast die rekeningen mee opstelt. Hij kan u vertellen wat er allemaal in de budgetposten staat. Daarnaast ben ik altijd bereid alle vragen die u hier stelt, over te maken aan de VRT en te proberen ze te beantwoorden. U moet zelf weten wat uw vertegenwoordiger in die raad van bestuur heeft vastgesteld en goedgekeurd.

De voorzitter: De heer Wienen heeft het woord.

De heer Wim Wienen: Ja, de raad van bestuur legt de rekeningen vast, zo ver was ik wel, hoor. Dat is het probleem niet. Het gaat er echter om dat wij onze parlementaire controle niet kunnen uitoefenen. Het is niet aan de parlementsleden om informatie op te vragen bij de leden van de raad van bestuur. De raad van bestuur is de raad van bestuur en het parlement is het parlement. Als u het decreet goed had gelezen, zou u dat weten.

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: We gaan waarschijnlijk nog de gelegenheid krijgen om op een en ander terug te komen. Eén zaak moet me van het hart. Ik zit al 15 jaar in deze commissie, ik heb al veel meegemaakt, ik heb alle hervormingen meegemaakt. En nu voor het eerst zegt een minister dat we de raad van bestuur moeten aanspreken. U verwijst naar de vennootschapswetgeving. Ik ken die perfect. Het decreet had oorspronkelijk de bedoeling een muur te plaatsen tussen het management, de raad van bestuur, het parlement en de regering. De rekeningen worden vastgesteld door de raad van bestuur. *(Opmerkingen van minister Ingrid Lieten)*

Ik zit in een paar vennootschappen. Ik weet bijzonder goed hoe het werkt. De details van de rekeningen kennen de bestuurders echter niet. Dat is het cruciale punt. Ook via het Rekenhof zullen wij die details waarschijnlijk niet krijgen. Ik weet zeer goed wat ik 2 jaar geleden heb moeten doen. Het is gekomen tot een zwaar incident, en ik heb de hele commissie unaniem achter mij gekregen om het te vragen. Ofwel moeten we eens goed overleggen over de werkwijze om aan bepaalde cijfers te komen. Maar ik zeg u, de bestuurders en ook de mensen van het auditcomité weten niet gedetailleerd wat dit kost. Ik stel dit gewoon vast. Ik vind dit een vreemde situatie. Ik ga niet schrijven naar onze bestuurders, ik heb dat nog nooit gedaan. *(Opmerkingen van minister Ingrid Lieten)*

Zo hoort het niet, minister, kijk maar eens de geschiedenis van het VRT-decreet na. *(Opmerkingen van de heer Jurgen Verstrepen)*

Fundamenteel in heel de hervorming van de VRT is dat de scheiding tussen politiek en management behouden moest blijven. Er zijn in het verleden een aantal stommiteiten gebeurd die dankzij de sterk controlerende parlementsleden zijn uitgekomen, anders waren die nooit

naar buiten gekomen. Als we nu systematisch brieven moeten schrijven aan bestuurders om informatie op te vragen, dan ken ik het antwoord van die bestuurders al: wij beschikken niet over die informatie, we moeten die vragen aan het management.

Voor mij is het simpel: ik ben bezig met een dossier en ik ga naar Europa. Ik meen dat. Ik heb een aantal goede juristen die me ondersteunen. Ik ga ten gronde. Desnoods moet de VRT, als we iets vinden, dingen terugbetalen die ze onterecht heeft gekregen. Men zou op een of andere manier transparantie moeten geven aan het parlement via de weg parlementslicid-minister, parlement-regering. De regering heeft een regeringscommissaris en kan in contact komen met het management. Maar het dubbelspel van de politisering betreur ik. Ik doe daar niet aan mee. Als er gegevens ontbreken, zal ik ze krijgen via een legale weg via het parlement. We kunnen ook unaniem vragen aan de commissievoorzitter dat hij een brief schrijft aan de heer Peumans om alle gegevens die we hier vragen via de parlementsvoorzitter aan het Rekenhof vragen. Als iedereen ermee akkoord gaat om dat te vragen, ga ik ook akkoord. Dat is de meest correcte manier. *(Opmerkingen van minister Ingrid Lieten)*

Minister, ik pik dat niet. *(Opmerkingen van minister Ingrid Lieten)*

U bent het beu? Wel, ik ben het ook beu om de les te worden gespeld door een minister die weigert op parlementaire vragen te antwoorden. U lacht. U kijkt vernederend naar een parlementslicid. Wij zijn een hoop onnozelaars. Ik zeg u: we halen binnen de 2 jaar onze slag thuis. Als u het goed voor hebt met de openbare omroep, is het voor iedereen van belang dat we gezamenlijk zoeken naar een aantal gegevens. Ik schrijf niet naar de heer Van den Brande, dat is strijdig met het decreet!

Minister Ingrid Lieten: Ik kan toch niet meer doen dan ik doe. Ik probeer op iedere vraag die u stelt, correct te antwoorden. Ik geef alle informatie die ik heb aan u door. Als dat niet genoeg is, kan ik dat ook alleen maar vaststellen.

De heer Jurgen Verstrepen: Ik noteer dat sp.a niet wil dat er een brief wordt gestuurd. Kan ik dat noteren?

De voorzitter: U hebt niets te noteren. U hebt volgens het reglement niet meer tussen te komen in dit debat. U moet vooral uw plaats kennen. U moet het reglement volgen. De heer Decaluwe heeft het woord, niet u.

De heer Jurgen Verstrepen: Sp.a wil dus niet meehelpen? Iedereen heeft ja geroepen. Sp.a, wilt u steunen dat de vraag door de heer Peumans wordt gesteld? Eén partij hoor ik niet.

De voorzitter: Goed geprobeerd.

De heer Jurgen Verstrepen: Neen, niet goed geprobeerd.

De voorzitter: In het kader van deze vraag gaan we dat nu niet behandelen.

De heer Jurgen Verstrepen: Dan houden we een regeling der werkzaamheden. Gaat de sp.a mee in het verhaal of niet? U wilt dus niet?

De voorzitter: Ik heb u niet te antwoorden in het kader van deze vraag om uitleg. U hebt me vorige week gezegd dat het niet de bedoeling is dat men vragen stelt aan collega's in het parlement. Ik heb geen vragen van u in het kader van deze vraag om uitleg te beantwoorden.

Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Helga Stevens tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de toegankelijkheid van de openbare en private televisieomroepen

De voorzitter: Mevrouw Stevens heeft het woord.

Mevrouw Helga Stevens: Voorzitter, minister, collega's, via een amendement op het nieuwe Mediadecreet hebben een aantal collega's en ikzelf een aantal engagementen ingeschreven die een grotere toegankelijkheid van dit belangrijk medium bewerkstelligen. In uw beleidsnota verwijst u uitdrukkelijk naar het artikel 151 van het nieuwe Mediadecreet waarin deze bepalingen werden opgenomen. Voor de publieke omroep is in de huidige beheersovereenkomst een verdergaande regeling ingeschreven. De omroep moet tegen eind 2010, dit jaar dus, voorzien in ondertiteling van 95 percent van zijn programma's. Daarover vond ik in uw beleidsnota niets terug.

Ik kon niet aanwezig zijn bij de bespreking van de beleidsnota in de commissie, want ik moest in andere commissies aanwezig zijn. Dat is een probleem van timing. Ik denk dat het belangrijk is de uitvoering van de beheersovereenkomst te bewaken. Maar niet alleen dat: we moeten ons ook engageren om dit niveau in de nieuwe beheersovereenkomst minstens te handhaven en de openbare televisie ook op andere manieren verder toegankelijk te maken voor personen met een handicap.

Trouwens, zoals reeds in vorige vragen aan bod is gekomen: niet alleen personen met een handicap zijn gebaat bij maatregelen zoals ondertiteling. Het ondertitelingsaanbod via teletekst zou maar liefst voor 70 percent gebruikt worden door mensen die niet doof of slechthorend zijn. Zo is er bijvoorbeeld de situatie waarbij mensen graag willen kijken naar de televisie zonder geluid, bijvoorbeeld in een café, een treinstation of een luchthaven. Verschillende situaties zijn denkbaar. Het gaat niet alleen om de kleine nichegroep van doven en slechthorenden. Als er dialect wordt gepraat en voor mensen met allochtone afkomst die het Nederlands niet voldoende machtig zijn, kan ondertiteling ook hulp bieden. De doelgroep die geniet van ondertiteling, is heel erg ruim.

Minister, via het engagement van de voorgaande minister van Media is de ondertitelingsgraad op de openbare omroep in enkele jaren tijd sterk toegenomen. Wilt u ook in de nieuwe beheersovereenkomst met de openbare omroep nieuwe belangrijke stappen vooruit zetten om de toegankelijkheid voor mensen met een sensorïele handicap te verbeteren? Ik bedoel de dove en slechthorende mensen via ondertiteling en tolken gebarentaal en voor de blinde mensen via audiobeschrijving en auditieve ondertiteling. Zeker met de opkomst van de digitale televisie moeten grote stappen vooruit gezet kunnen worden. Een voormalig minister van Media hanteerde bijvoorbeeld nog de term beeldvervuiling voor een tolk Vlaamse Gebarentaal als een argument tegen een tolk op de televisie. Dat vind ik echt dikke flauwekul. De opkomst van de digitale televisie maakt komaf met dat zogenaamde argument omdat je kunt selecteren of je al dan niet ondertiteling of een tolk in beeld wil naar eigen goeddunken.

Ik wil ook verwijzen naar buurlanden en in eigen land over de taalgrens. Bij de RTBF is er al jarenlang een gebarentaaltolk op zender 2 te zien. Daar maakt men er helemaal geen probleem van. In Nederland kan dat ook. Hier wordt het hoog tijd om dat te lanceren, zeker met de mogelijkheden die digitale televisie biedt.

Ik veronderstel, gezien de verplichtingen die het Mediadecreet oplegt ten aanzien van ondertiteling, dat minstens dat aspect tegen eind 2010 uitgewerkt moet worden via een ministerieel besluit met het oog op eventuele subsidiëring, ook met betrekking tot de commerciële omroepen. In welke mate hebt u de voorbereiding van de uitvoering van de bepalingen van dat nieuwe Mediadecreet rond toegankelijkheid al aangevat? Wat zijn uw eerste vaststellingen en denkpistes ter zake? Wat zijn de eventuele drempels en belemmeringen? Ik ben benieuwd naar uw antwoord.

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Voorzitter, voor de VRT is de ondertitelingverplichting opgenomen in de beheersovereenkomst. Deze verplichting wordt in de beheersovereenkomst niet verder uitgewerkt. Ook in de nieuwe, nog te onderhandelen, beheersovereenkomst zullen ongetwijfeld opnieuw bepalingen worden opgenomen om de toegankelijkheid van de televisiediensten voor personen met een visuele of auditieve handicap te garanderen. Van die gelegenheid moeten we gebruik maken om te onderzoeken welke middelen voor het toegankelijk maken van televisiediensten voor personen met een sensorïële handicap het meest opportuun zijn voor de Vlaamse Gemeenschap.

Voor 2010 zal de ondersteuning van de diverse ondertitelingsprojecten nog gebeuren volgens de bestaande kaders. Dat betekent dat de regionale omroepen worden gesubsidieerd via hun eigen subsidieregeling. De subsidieregeling van de ondertiteling van het vtm-Nieuws voor 2010 is nog onduidelijk zolang de Europese Commissie zich nog niet heeft uitgesproken over de subsidie van 2009.

De besluiten die wij zullen uitwerken in uitvoering van artikel 151 van het Mediadecreet met betrekking tot het toegankelijk maken van televisiediensten voor personen met een visuele of auditieve handicap, zullen ook vanaf 1 januari 2011 in werking treden. Voor de voorbereiding van de uitvoeringsbesluiten van artikel 151 heb ik opdracht gegeven aan de administratie. Het stappenplan ziet er als volgt uit. De administratie is begonnen met een benchmark, die vooral zal focussen op de situatie in de Franse Gemeenschap en in de buurlanden Nederland, Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk. Deze benchmark zal de basis vormen voor een discussienota die ter bespreking zal worden voorgelegd aan verschillende belanghebbenden: Federatie van Vlaamse DovenOrganisaties (Fevlado), specialisten die in de commissie Media werden gehoord naar aanleiding van de bespreking van het ontwerp van Mediadecreet, blindenverenigingen, omroepen, gebruikersverenigingen en andere. Deze besprekingen moeten ook resulteren in ontwerpnota's en -besluiten. Omdat het toegankelijk maken van de televisiediensten voor sensorieel/visueel gehandicapten zal voorzien in subsidiemechanismen, zullen deze maatregelen ook moeten worden besproken met en goedgekeurd worden door de bevoegde diensten van de Europese Commissie. Als de Europese Commissie zich akkoord verklaart met de door ons voorgestelde regeling, zal die ten slotte door de Vlaamse Regering worden goedgekeurd. Ik wil deze procedure het laatste kwartaal van dit jaar afronden, zodat we in 2011 effectief kunnen starten met de uitvoering van artikel 151 van het Mediadecreet.

Voor de uitvoering van artikel 151 van het Mediadecreet kunnen best twee aparte besluiten van de Vlaamse Regering worden opgemaakt. Het eerste besluit zal een tijdspad en quota bevatten en voor elke programmasoort de vorm van toegankelijkheid bepalen. Het tweede besluit zal vermoedelijk een subsidieregeling moeten zijn. Het zal bepalen welke projecten en welke vormen van toegankelijk maken in aanmerking komen voor subsidiëring. Welke budgetten zullen worden vrijgemaakt voor deze ondersteuning, zal worden uitgemaakt tijdens de onderhandelingen voor de begrotingsopmaak voor 2011. Zoals hierboven vermeld, zal dit subsidiereglement ook afhankelijk zijn van de goedkeuring door de Europese Commissie.

Mevrouw Stevens, ik hoop u daarmee een antwoord te hebben gegeven over de werkwijze en het traject dat wij zullen volgen.

De voorzitter: Mevrouw Stevens heeft het woord.

Mevrouw Helga Stevens: Minister, ik mag toch wel aannemen dat wat in de huidige beheersovereenkomst staat, het minimum minimorum is. Het betekent dat we ervan kunnen uitgaan dat we zeker dat niveau halen. Want het opnieuw afzwakken, dat is niet de bedoeling. Ik zal het zeker nog verder opvolgen. Het zal ook nog besproken worden in het parlement. Ik ga er echt van uit dat het hier om het absolute minimum gaat en dat er op het vlak van de tolken voor de gebarentaal, de blinden en slechtzienden alleen maar een verbetering kan zijn.

Ik ben blij te vernemen dat er nu een concreet tijdschema is, dat een planning wordt vooropgesteld en dat we tegen het eind van dit jaar resultaat mogen verwachten. Ik noteer ook dat u van plan bent om op 1 januari 2011 echt te beginnen met het invoeren van het systeem, na de goedkeuring van het Vlaamse subsidiesysteem door de Europese Commissie.

Ik wil er wel op wijzen dat het decreet de Vlaamse Regering niet verplicht om te subsidiëren, er wordt alleen een mogelijkheid geboden om dat te doen. De Vlaamse Regering kan subsidies geven. Moeten, dat is nog iets anders. Dat zullen we nog bekijken. Ik ga ervan uit dat ook de commerciële omroepen zich een inspanning zullen getroosten. We wachten af en zullen zien wat er concreet op tafel zal liggen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■